

ORIMATTILAN KAUPUNKI

Talousarvio 2019 Taloussuunnitelma 2019 – 2021

**Kaupunginhallitus 26.11.2018
Kaupunginvaltuusto 10.12.2018**

Sisällys

Kaupunginjohtajan katsaus	3
Orimattilan strategia 2018-2021	4
Taloudelliset lähtökohdat	14
Talousarvion sitovuus ja seuranta.....	20
Riskienhallinta ja sisäinen valvonta	21
Omistajaohjaukseen liittyvät tavoitteet	23
Tuloslaskelma	24
Käyttötalouden määrärahat	26
Konsernihallinnon toimiala (Kaupunginvaltuusto, -hallitus)	29
Sivistys- ja hyvinvointitoimiala (Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta)	40
Tekninen toimiala (Elinvoima- ja tekninen valiokunta)	47
Vesilaitos	56
Ympäristövaliokunta	61
Tuloslaskelma	66
Investoinnit	67
Rahoituslaskelma	77
Henkilöstö	78
Vastuuhenkilöt.....	79
Hennan kustannusseuranta	81
Tytäryhtiöt	84

Kaupunginjohtajan katsaus

Kaupungin keskeisin toimintaa ohjaava asiakirja on kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupungin strategia. Käsillä olevassa talousarviossa on otettu vahvasti huomioon 21.8.2018 pidetyssä valtuustoseminaarissa nousset painopisteet: lapset ja nuoret, markkinointi sekä henkilöstön hyvinvointi.

Vuonna 2019 valtionosuudet säilyvät vuoden 2018 tasolla. Sen sijaan verotulojen arvioidaan kasvavan. Tavoite, että alijäämäistä talousarvioesitystä ei laadita, toteutuu myös tällä kertaa. Tasapaino saavutettiin maltillisella kiinteistöveron nostolla, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.11.2018.

Nyt käsillä olevaan talousarvioon sisältyy useita lisäpanostuksia. Näitä ovat mm. hankerahoitus aluejohtokunnille; tuntikehyksen lisäys; panostukset uuden urheilutalon käyttöönottoon; jatko sekä moottori- että duunaripajan toiminnalle; lisäys varhaiskasvatuksen palkkamenoihin sekä yksityistieavustuksiin. Talousarvion käsittelyn yhteydessä on esitetty muitakin kehittämistoimenpiteitä, mutta ne siirrettiin toteutettavaksi myöhemmin.

Talousarvioon sisältyy vakanssimuutoksia ja -lisäyksiä, jotka toteuttavat yhdessä sovittuja linjauksia:

- konsernihallinnon toimialan hallintopäällikkö 1.3.2019 alkaen
- konsernihallinnon toimialan palveluohjaaja työllisyysyksikköön 1.9.2019 alkaen (määräaikainen, osa-aikainen työsuhde vakinaistetaan ja kokoaikaistetaan)
- sivistys- ja hyvinvointitoimialan koulukuraattori, työsopimussuhteinen
- sivistys- ja hyvinvointitoimialan koulupsykologi, työsopimussuhteinen
- sivistys- ja hyvinvointitoimialan Jopo-ohjaaja, työsopimussuhteinen 1.8.2019 alkaen
- liikuntapaikkojen hoitaja, työsopimussuhteinen 1.1.2019 alkaen
- teknisen toimialan kaava- ja paikkatietoasiantuntija, työsopimussuhteinen, vakinainen

Vuoden 2019 talousarvioon sisältyy investointeja 13,9 miljoonaa euroa, koko investointikauden investoinnit ovat 68,1 miljoonaa euroa. Isoimmat investoinnit ovat paloaseman rakentaminen 2,7 milj. euroa ja Arolan alueen katurakentaminen ja siihen liittyvän liittymän rakentaminen Helsingintielle n. 2 milj. euroa.

Suunnitteluvuosien investointiohjelman suurimmat investoinnit ovat uusi yhteiskoulu 16,2 milj. euroa, paloasema 5,5 milj. euroa ja uimahalli 10,5 milj. euroa. Myös Hennaan on suunnittelu-kaudella merkittäviä panostuksia. Investointiohjelman myötä kaupungin korjausvelka pienenee huomattavasti.

Tähän talousarviokirjaan on kirjattu toimialoittain toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2019 sekä taloussuunnitteluvuosien keskeiset linjaukset.

Kokonaisuutena vuoden 2019 talousarvio on vahvasti tulevaisuuteen katsova talousarvio. Monet tässä tehtävät linjaukset vaikuttavat vuosikymmeniä Orimattilassa.

Talousarvion laadinta on iso ponnistus vuosittain, kiitokset kaikille sen laadintaan osallistuneille!

Osmo Pieski
kaupunginjohtaja

Orimattilan strategia 2018-2021

- **Sujuva ja yhteisöllinen arki turvallisessa ja vetovoimaisessa maaseutukaupungissa**

TÄSTÄ LÄHDEMME

Orimattila on vireä, kehittyvä maaseutukaupunki Päijät-Hämeessä. Orimattilasta on hyvät liikenneyhteydet eri puolille eteläistä Suomea, mutta myös kaupungin sisäinen sukkulointi on sujuvaa.

Keskustaajamaan sijoittuneet palvelut tekevät arjen asioinnista vaivatonta.

Ihmisen kokoinen Orimattila järjestää laadukkaat peruspalvelut ja hyvät vapaa-ajan aktiviteetit. Kaupungissa on hyvät mahdollisuudet harrastaa liikuntaa ja kulttuuria. Kirjasto on maakunnan aktiivisimmin käytettyjä. Kaupungissa on yli 20 erilaista liikuntaseuraa, kylätoiminnan, teatterin, käsitöiden, moottoriturheilun, liikunnan ja Wellamo-opiston joukosta on siis varaa valita.

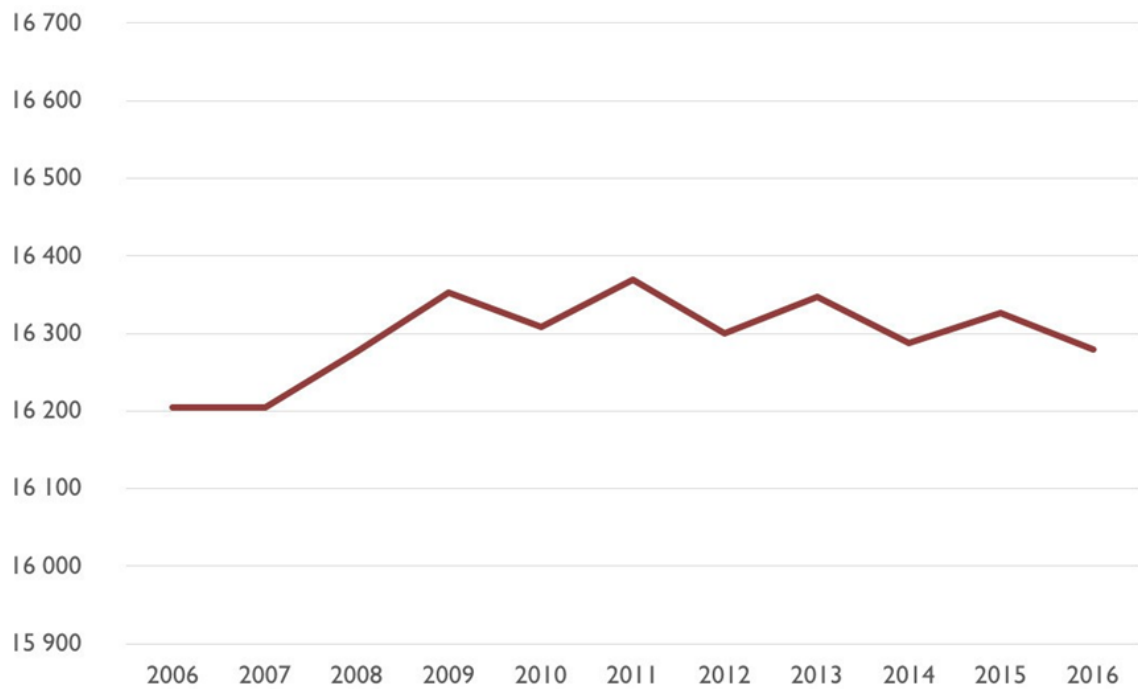
Orimattilassa on monipuolisia ja kohtuuhintaisia asuntoja, joita ympäröi puhdas luonto pelto-, kallio- ja metsämaisemineen. Uusi Hennan kaupunginosa tarjoaa uudenlaisia asumisen vaihtoehtoja aivan Orimattilan juna-aseman viereltä. Z-junat aloittivat liikennöinnin Orimattilasta loppuvuodesta 2017.

Tonttimaata ja vapaita liiketiloja löytyy yrittäjille. Pennalan teollisuusalue vastaa isojenkin yritysten tarpeisiin.

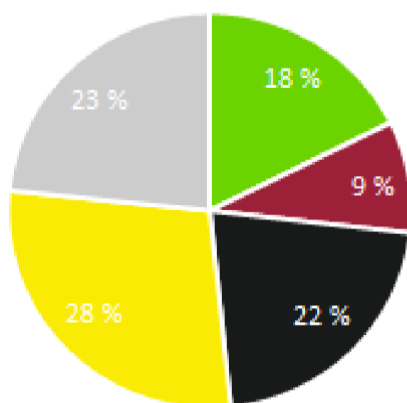
Orimattila pyrkii tulevaisuudessa yhdessä asukkaiden kanssa vaalimaan kotiseututyötä, huolehtimaan ympäristöstä ja harrastusmahdollisuuksista. Yhteisvoimin voimme vahvistaa Orimattilan hyvää, avointa ja rakentavaa ilmapiiriä. Orimattila pyrkii tulevaisuudessa entistä aktiivisemmin yhteistyöhön alueen toimijoiden kanssa ja reagoimaan ja vaikuttamaan tulevaisuuden muutoksiin ajoissa ja aktiivisesti.

Perustamisvuosi 1865
Pinta-ala 814 km ²
Maa-alueita 785 km ²
Vesialueita 29 km ²
Asukasluku yhteensä 16 286 (31.5.2017)
Asuntokuntia 7640 kpl (2016)
Perheiden lukumäärä 4 497 (2016)
Henkilöstöä yhteensä 582 (31.12.2016)
Vakituinen henkilöstö yhteensä 474 (2016)
Työpaikkaomavaraisuusaste 73 % (2013)
Tuloveroprosentti 20,75 % (2018)
Taloudellinen huoltosuhte 153,7 (100 työllistä kohden) (2015)
Lainat euroa/asukas 2 115 (TP-2016)
Vuosikate euroa/asukas 682 (TP-2016)
Konsernin lainakanta euroa/asukas 3 256,8 (2016)

Asukasluvun kehitys, Artjärvi mukana luvuissa (2006 – 2016)

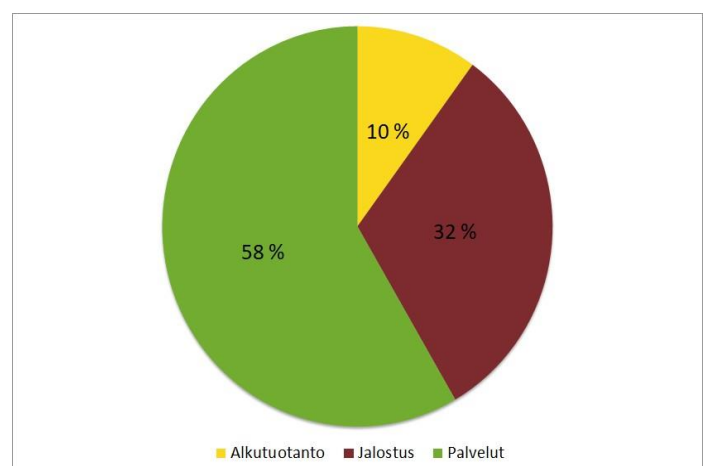

Ikärakenne (2016)

■ -14 ■ 15 - 24 ■ 25 - 44 ■ 45 - 64 ■ 65 -

Työpaikat (2015)

■ Alkutuotanto ■ Jalostus ■ Palvelut

Vahvuudet	Ulkoiset mahdollisuudet
<ul style="list-style-type: none"> • Hyvä sijainti pääkaupunkiseudun ja maakuntakeskuksen läheisyydessä • Rauhallinen ja turvallinen asuinpaikka • Toimivat peruspalvelut ja sujuva arki • Aktiivinen järjestö- ja seuratoiminta • Kehittymishalu • Päätöksenteon joustavuus • Taitava taloudenpito • Vahva yhteishenki paikallisten yrittäjien keskuudessa 	<ul style="list-style-type: none"> • Sijainti pääkaupunkiseudun ja Lahden läheisyydessä • Väestön halu asua kasvukeskusten lähellä ja kaupungistuminen • Hyvät liikenneyhteydet • Turvallinen ja luonnonläheinen asuinympäristö • Edellytykset yhteisöllisyyden ja kylähengen kasvulle • Mahdollisuudet kasvuun ovat olemassa, tehdyt panostukset vaikuttavat tulevaisuudessa • Yhteistyön kehittäminen (kunta ja maakunnat) • Uusien mahdollisuuksien hyödyntäminen
Heikkoudet	Ulkoiset uhat
<ul style="list-style-type: none"> • Hajanainen kaupunkirakenne • Seudullisen yhteistyön haasteet • Maan keskiarvoa alempi asukkaiden tulotaso • Keskimääräistä alempi koulutustaso • Kuntalaisten rajallinen osallistuminen • Väestön ikääntyminen (ikä rakenne) • Kehittämishankkeiden resurssipula • Luottamuksen puute maakunnallisella ja seudullisella tasolla • Nuorten syrjäytyminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Seudullisen yhteistyön heikkous • Kansalliset rakenteelliset muutokset (esimerkiksi sote- ja maakuntauudistus) • Oman päätösvallan edelleen kapeneminen • Julkisten palvelujen edelleen keskittyminen • Nykyisten ja tulevien investointien rahoituskustannukset • Verotulojen riittävyys • Kiinteistöjen korjausvelkaan ja omistuksiin liittyvät riskit • Väestörakenne • Maakunnan yhteisen tahtotilan puuttuminen

ARVOT

Toiminnassamme näkyvät niin maalaisjärjenkäyttö kuin kaupunkilaisuus, yhteisöllisyys ja avoimuuskin. Asukkaillemme perhekeskeisyys on osa hyvää arkea, arvo, jota kunta tukee. Orimattilasta myös yrittäjä löytää saman mielisen tukiverkoston.

Avoimuus ja rohkeus	Ihmisen ja ympäristön hyvinvointi	Uudistumiskyky
---------------------	-----------------------------------	----------------

Menestyksemme syntyy valintojemme perustella...

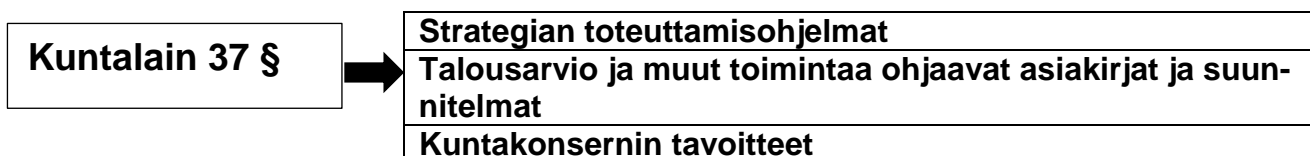
Vetovoima ja kasvu - Onnistuva Orimattila - Orimattila on 50 vetovoimaisimman kunnan joukossa vuoteen 2025 mennessä	
Yhteisöllisyys ja osallistuminen - Onnellinen Orimattila - Kaikkien yhteinen Orimattila on asukaidensa yhteisö	Toimintojen kehittäminen - Oivaltava Orimattila - Orimattila on hyvinvoinnin ja elinvoiman mallikunta sekä edelläkävijä palveluidensa uudistajana

...ja toteutuu käytännön teoilla.

NÄIN TOTEUTAMME STRATEGIAN

Sujuva ja yhteisöllinen arki turvallisessa ja vetovoimaisessa maaseutukaupungissa

ARVOT AVOIMUUS JA ROHKEUS IHMISEN JA YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI UUDISTUMISKYKY	Vetovoima ja kasvu – Onnistuva Orimattila Edistämme aktiivisesti asukasluvun kääntymistä kasvuun. Vahvistamme yritystoimintaa kaupungin alueella ja hyödynnämme moottoritien, oikoradan sekä Lahdentien kasvumahdollisuuksia. Järjestämme seudun parhaat varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut sekä panostamme toisen asteen koulutukseen. Mahdollistamme sujuvalla kaavoituksella asukkaiden ja yritysten tarpeiden mukaiset ratkaisut. Kehitämme keskustan elinvoimaisuutta ja viihtyisyyttä.	Yhteisöllisyys ja osallistuminen – Onnellinen Orimattila Rakennamme avointa ja positiivista ilmapiiriä Kehitämme kaupunkikonsernin hallintoa avoimemmaksi. Vahvistamme aluejohdotunktien ja muiden vaikuttamistoimielinten roolia sekä resursseja kaupungin kehittämisessä. Vahvistamme valtuuston päätösvaltaa.	Toimintojen kehittäminen – Oivaltava Orimattila Kehitämme toimintaamme siten, että asiakastyytyväisyys ja asukastyytyväisyys ovat korkealla tasolla. Otamme uusien toimintamallien kehittämisen osaksi kaupungin pysyvää toimintatapaa.
---	---	---	--

Vetovoima ja kasvu – Onnistuva Orimattila

Orimattila on 50 vetovoimaisimman kunnan joukossa vuoteen 2025 mennessä.

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUU
Edistämme aktiivisesti asukasluvun kääntymistä kasvuun.	<ul style="list-style-type: none"> • Mahdollistamme monipuoliset asumisvaihtoehdot (esimerkiksi kaavoituksella). • Kehitämme asukkaille vetovoimaisia vapaa-aika-, kulttuuri- ja liikuntapalveluita. • Tuomme esiin Orimattilaa ja sen vahvuuksia kehittäen kaupungin markkinointiviestintää. • Toteutamme kohdennettuja kampanjoita potentiaalisille uusille orimattilalaisille. • Panostamme pidempään työttömänä olleiden työllisyyden edistämiseen ja työnantajien työvoiman saatavuuteen sekä kehitämme aktiivisesti yhteistyötä ja toimintatapoja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Asukasluvun kehitys • Muuttajatutkimus (mm. suosittelu asuinpaikkana -indeksi) kahdesti valtuustokauden aikana • Kaavoitetut, rakennusvalmiit ja luovutetut asuintontit 	Kaikki toimialat
Vahvistamme yritystoimintaa kaupungin alueella ja hyödynnämme moottoritien, oikoradan sekä Lahdentien kasvumahdollisuuksia.	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme kaavoituksella nykyisiä alueita ja luomme edellytykset vetovoimaisille uusille työpaikka- ja yritysalueille huomioiden aina myös pienet yritystontit. • Käynnistämme seudullisen elinkeinonvälityksen valmistumisen jälkeen elinkeinotoimen kehittämistyön. • Markkinoimme aktiivisesti yrittäjille Orimattilan vahvuuksia yritysten sijaintikuntana. • Teemme aktiivisemmin yhteistyötä yritysjärjestöjen ja yrittäjien kanssa. • Teemme hankinnat suunnitelmallisesti, tehokkaasti, tarkoituksenmukaisesti sekä kunnan arvojen mukaisesti. Pyrimme edistämään hankinnoilla elinvoimaa sekä markkinoiden kehittymistä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Yritysten nettomäärän kasvu, työpaikkojen nettomäärän kasvu • Kaavoitetut / rakennusvalmiit / luovutetut teollisuus- ja liiketontit • Elinvoiman edistämisen kehittämistyön toteutus aloitettu (kyllä/ei) • Kuntien elinvoimaindeksi (Timo Aro) • Elinkeinopoliittinen mittaristo (Elpo) • Yrityskysely 	Elinvoima- ja tekniset palvelut Konsernipalvelut
Järjestämme seudun parhaat varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut ja panostamme toisen asteen koulutukseen.	<ul style="list-style-type: none"> • Lapsiystävällisenä kaupunkina panostamme erityisesti laadukkaisiin varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluihin. • Olemme aktiivisia seudullisen ammatillisen koulutuksen kehittämisessä. • Kehitämme aktiivisesti lukio-opetusta lukion vetovoimaisuuden vahvistamiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Perusopetuksen laatuksiteereiden toteutumisen seuranta • Asukkaiden kokemuksellinen hyvinvointi (hyvinvointikertomus) 	Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUU
Mahdollistamme sujuvalla kaavoituksella asukkaiden ja yritysten tarpeiden mukaiset ratkaisut.	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutamme kokonaisvaltaista kaupunkisuunnittelua (lähtökohtina energiatehokkuus, ilmastonmuutoksen ehkäisy, ympäristönsuojelu ja luontoarvot, viihtyisä asuinympäristö ja monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet). • Laadimme strategisen maankäytön suunnitelman vuoden 2018 loppuun mennessä (kaavoitamme myös pieniä teollisuustontteja). 	<ul style="list-style-type: none"> • Strateginen maankäytön suunnitelma laadittu (kyllä/ei) • Kuntalaiskysely/Asiakastyytyväisyysmittaus • Kaavoitetut / rakennusvalmiit / luovutetut teollisuus- ja liiketontit 	Elinvoima- ja tekniset palvelut
Kehitämme keskustan elinvoimaisuutta ja viihtyisyyttä.	<ul style="list-style-type: none"> • Laadimme asukaslähtöisen keskustan kehittämissuunnitelman. • Otamme yritystoiminnan tarpeet huomioon keskustan kehittämissuunnitelmassa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Keskustan kehittämissuunnitelma laadittu (kyllä/ei) • Kuntalaiskysely/Asiakastyytyväisyysmittaus 	Elinvoima- ja tekniset palvelut Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Yhteisöllisyys ja osallistuminen – Onnellinen Orimattila

Kaikkien yhteinen Orimattila on asukkaidensa yhteisö.

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUU
Rakennamme avointa ja positiivista ilmapiiriä.	<ul style="list-style-type: none"> • Tuemme ja kehitämme aktiivisesti yhdistys-, järjestö- ja seuratoimintaa. • Selvitämme mahdollisuuden tarjota yhdistysten ja järjestöjen käyttöön kaupungin tiloja. • Parannamme palvelujen saavutettavuutta lisäämällä henkilökohtaisen palvelun rinnalle digipalveluita ja toimimme niiden käyttöönoton tukena. • Kehitämme viestintää aktiivisemmaksi ja vuorovaikutteisemmaksi (viestintäohje). • Luomme positiivista ilmapiiriä omalla toiminnallamme palvelutilanteissa ja viestinnässä. • Kehitämme henkilöstömme hyvinvointia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntalaiskysely • Arvioimme viestinnän kehittämisen onnistumista kaksivuotiskausittain (valtuustosopimus) • Työtyytyväisyyskysely 	Kaikki toimialat
Kehitämme kaupunkikonsernin hallintoa avoimemmaksi.	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme palaute- ja arviointijärjestelmää. • Järjestämme teemakohtaisia tiedotustilaisuuksia. • Päivitämme alue- ja osallisuustyöryhmässä demokratiaohjelman. • Kehitämme kaupungin internetsivuja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Varmistamme kuntalaisten kokemuksen hallinnon avoimuudesta ja asukaslähtöisyydestä kyselyn avulla • Järjestettyjen tiedotustilaisuuksien osallistujamäärät 	Kaikki toimialat

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUU
		<ul style="list-style-type: none"> • Demokraatiohjelma päivitetty (kyllä/ei) • Kaupungin verkkosivuston kävijämäärän seuranta, verkkosivujen käyttäjäkysely 	
Vahvistamme aluejohtokuntien ja muiden vaikuttamistoimielinten roolia sekä resursseja kaupungin kehittämisessä.	<ul style="list-style-type: none"> • Tuemme aluejohtokuntien, yhdistysten ja alueiden yhteistyön käynnistämistä. • Kehitämme aluejohtokuntien roolia avoimemman hallinnon luomisessa (esim. aluejohtokuntien ja alueen päättäjien yhteiset tilaisuudet, joissa keskustellaan päätettävänä olevista asioista). 	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestetyt tilaisuudet (X krt/vuosi) • Aluejohtokuntien itsearviointi 	Konsernipalvelut
Vahvistamme valtuuston päätösvaltaa.	<ul style="list-style-type: none"> • Käynnistettäessä ja käsiteltäessä merkittäviä asiakokonaisuuksia tai hankkeita, järjestämme valtuustolle yhteisiä seminaareja ja kokoontumisia. • Perehdytämme valtuuston kaupungin eri toimialoihin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Seminaarit ja koontumiset (X krt/vuosi). • Valtuustotyöskentelyn itsearviointi. 	Konsernipalvelut

Toimintojen kehittäminen – Oivaltava Orimattila

Orimattila on hyvinvoinnin ja elinvoiman mallikunta sekä edelläkävijä palveluiden uudistamisessa

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUU
Kehitämme toimintaamme siten, että asiakastytyväisyys ja asukastytyväisyys ovat korkealla tasolla.	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme palveluneuvontaa kohti yhden luukun periaatetta. • Kehitämme joukkoliikenneyhteyksiä (Lahti-Orimattila, palvelubussi, työmatkaliikenne) • Tuemme nuorten aktivoimista kehittämällä nuorisopalveluita. • Jatkamme Orimattilan yhteinen olohuone -selvitystyötä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntalaiskysely/toimialakohtaiset asiakastytyväisyysmittaukset • Valitusten ja kanteluiden määrän muutos • Yhteinen olohuone-hanke edennyt (kyllä/ei) 	Kaikki toimialat
Otamme uusien toimintamallien kehittämisen osaksi kaupungin pysyvää toimintatapaa.	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme nykyisiä palveluita kartoittamalla uusia toimintatapoja (esimerkiksi liikkuvat palvelut, digitaaliset palvelut). • Panostamme ennaltaehkäisevään toimintaan, jolla pyrimme sairastumisen vähenemiseen sekä taloudellisiin säästöihin. • Kehitämme ikäihmisten hyvän elämän rakentumista entistä enemmän ennaltaehkäisevällä asenteella. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uusien liikkuvien ja digitaalisten palvelujen käyttäjämäärät • Vaikuttavuusarviointi • On luotu innostamisjärjestelmä (kyllä/ei) 	Kaikki toimialat

	<ul style="list-style-type: none"> • Otamme huomioon esteettömyyden, kun kehitämme toimintoja. • Parannamme peruskoulu- ja lukioikäisten harrastusmahdollisuuksia. • Mahdollistamme toimialoille ja työntekijöille oman työn kehittämisen ja uusien ideoiden syntyminen innostamalla toimialoja esittämään kehittämisideoita. 		
Kehitämme kaupunkiorganisaatiota uudistuvan kunnan roolin mukaiseksi.	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme kaupunkiorganisaatiota ja konsernipalveluita (esim. kiinteistöpalvelut, maankäytön suunnittelu). • Keskitymme tasapainoiseen taloudenhoitoon esim. ennakoivan investointien ja palvelujen suunnittelun avulla. • Päivitämme konserniohjeen ja vahvistamme konsernivalvontaa. • Panostamme henkilöstön osaamisen kehittämiseen. • Arvioimme ja suuntaamme henkilöstöresursseja muutostarpeiden mukaisesti. • Arvioimme vuosittain organisaation toimintakykyä ja tarkoituksenmukaisuutta. • Laadimme selkeät strategiset kiinteistölinjaukset (sote-kiinteistöt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Konserniohje päivitetty (kyllä/ei) • Organisaation toimintakyvyn ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi toteutettu vuosittain (kyllä/ei) • Työtyytyväisyyskysely • Koulutussuunnitelman toteutuminen 	Konsernipalvelut

NÄILLÄ VALINNOILLA MENESTYMMME:

ARVOT	PAINOPISTEET	TAVOITTEET JA TOIMENPITEET	VISIO
Avoimuus ja rohkeus	Vetovoima ja kasvu	Onnistuva Orimattila	Sujuva ja yhteisöllinen arki turvallisessa ja vetovoimaisessa maaseutukaupungissa
Ihmisen ja ympäristön hyvinvointi	Yhteisöllisyys ja osallistaminen	Onnellinen Orimattila	
Uudistumiskyky	Toimintojen kehittäminen	Oivaltava Orimattila	

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

Strategian toteutumista seurataan vuosittain strategiaan valittujen Orimattilan kehitystä kuvaavien mittareiden avulla toteutumaraportoinnin ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Talousarviossa asetetaan toimielintasolla strategiasta johdettuja toiminnallisia tavoitteita sekä määrärahat ja tuloarviot.

Strategia päivitetään vähintään kerran valtuustokaudessa ja strategiaa arvioidaan jatkuvasti osana kaupungin taloussuunnittelua ja -seurantaa.

Merkittävimpiä päätöksiä valmisteltaessa kuvataan esittelytekstissä, kuinka strategia on otettu asian valmistelussa huomioon ja kuinka päätös toteuttaa strategiaa.

Taloudelliset lähtökohdat

Kokonaistaloudellinen kehitys

VALTIOVARAINMINISTERIÖ, ENNUSTELUVUT (6.9.2018)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BKT, määrän muutos, %	0	1,9	2,9	3,0	1,7	1,6
Tavaroiden ja palveluiden tuonti	3,2	4,4	2,9	3,5	3,0	2,5
Tavaroiden ja palveluiden vienti	0,8	1,3	7,5	4,9	3,9	3,2
Kulutus	1,1	1,6	1,3	1,3	0,9	1,1
Investoinnit	0,7	7,2	4,0	4,1	1,5	1,9
Kokonaiskysyntä	1,1	2,2	3,1	3,1	2,0	1,8
Työttömyysaste, %	9,4	8,8	8,6	7,4	6,9	6,6
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	-0,2	0,4	0,8	1,4	1,5	1,6

Valtiovarainministeriön syyskuussa julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan kuluva vuosi 2018 tulee olemaan suhdannevaiheen paras vuosi. Suomen talouden kasvun arvioidaan hidastuva noin 1,5 prosentin vuosikasvuun tulevina vuosina ja palaavaan potentiaalisen tuotannon yhden prosentin kasvuvauhtiin vuodesta 2021 eteenpäin. Julkista taloutta tasapainottavat talouskasvu, hyvä työllisyyskehitys ja hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet. Julkisen talouden rahoitusaseman ennakoidaan kääntyvän ylijäämäiseksi vuosikymmenen taitteessa, jolloin myös velka suhteessa BKT:n laskee.

Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan kolme prosenttia vuonna 2018. Vuosina 2019 ja 2020 kasvun ennustetaan jäävän maltillisemmalle tasolle, (1,6 – 1,7 prosenttiin). Merkittävin yksittäinen talouskasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien vähentyminen. Yksityisten investointien kasvu jatkuu. Yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason paranemisen lisäksi hyvä työllisyystilanne. Yksityisen kulutuksen kasvussakin ennakoidaan hidastumista ennusteajaksolla, vaikka ansiotaso nousee vuoden 2019 sopimuskorotusten sekä julkisen sektorin lomarahaleikkausten päättymisen (vuonna 2020) vaikutuksesta. Reaali-ansiot eivät kasva kuitenkaan samassa suhteessa, koska inflaatio nopeutuu.

Yksityisen kulutuksen kasvu on ollut nopeinta kestokulutushyödykkeiden ryhmässä. Julkinen kulutus supistui vuonna 2017, mikä aiheutui valtiontalouden kulutusmenojen laskusta. Julkisen kulutuksen odotetaan kasvavan hyvin maltillisesti koko ennusteajakson ajan.

Vuoden 2018 alussa vientiä kasvattivat edellisen vuoden laivatoimitukset. Myös metsäteollisuuden ja moottoriajoneuvojen osuus näkyy viennin kasvussa. Euroalueen tämän vuoden heikentyneiden näkymien heijastuksen vaikutuksesta Suomen vientikysynnän kasvu on maailmankaupan kehitystä maltillisempaa. Viennin kasvu kuitenkin jatkuu koko ennusteajakson.

Tuonti kasvaa tuotantopanosten kysynnän lisäksi myös kotimaisen investointi- ja kulutuskyynnän vaikutuksesta vuonna 2018. Sekä viennin että tuonnin kasvu vähenee kohti vuotta 2020 mentäessä.

Rakennusinvestointien arvioidaan vähenevän lähivuosina, koska asuntotuotanto on nyt noussut poikkeuksellisen korkealle tasolle. Alueellisia eroja kuitenkin esiintyy; pääkaupunki-seudulla asuntorakentamisen arvioidaan edelleen pysyvän korkealla tasolla. Pitkät rakennusajat vaikuttavat siten, että toimitila-, varasto-, sairaala- ja liiketilarakennushankkeiden vähentyminen näkyy vasta vuoden 2019 aikana. Korjausinvestointien määrän ennakoidaan pysyvän melko vakaana ja kasvavan noin kahden prosentin vuosivauhdilla. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien arvioidaan kasvavan, kun teollisuuden kiinteät investoinnit ovat selkeästi vähentymässä. Metsäteollisuuden osalta muutoksen ennakoidaan olevan väliaikainen toimialan monien suurhankesuunnitelmien vuoksi.

Työttömyys on vuonna 2018 laskenut nopeasti koko maassa ja kaikissa ikäryhmissä. Työllisyyden nopean kasvun vetämänä työttömien kokonaismäärä vähenee tasaisesti koko ennustejakson ajan. Piilo- ja pitkäaikaistyöttömien määrät ovat edelleen selvästi suuremmat kuin edellisen suhdannehuipun aikana vuonna 2008.

Maailmantalouden korkeasuhdanne jatkuu vielä, nopein kasvuvaihe on kuitenkin taittussa. Varsinkin Euroopassa talouskasvu on hidastumassa, mutta myös koko maailman-kaupan kasvun arvioidaan hidastuvan ennustejaksolla. Yhdysvaltojen talous on vahvassa kasvussa, mutta mm. Saksan teollisuustuotanto on kehittynyt odotuksia heikommin. Kiinassa ja Venäjällä talouskasvu on ollut lupaavaa; myös niiden osalta kasvu näyttäisi hidastuvan. Lyhyet markkinakorot ovat vielä vuoden 2018 lopulla negatiivisia, mutta niiden odotetaan nousevan.

Lähteet:

Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus syksy 2018

Kuntatalouden kehitys vuosina 2018 – 2021

Vuonna 2017 kuntatalous vahvistui, mutta kuntien välillä on kuitenkin suuria eroja. Verotulot kasvoivat koko kuntatalouden tasolla, mutta valtionosuudet vähentyivät. Tilikauden tulos oli negatiivinen 51 kunnalla ja 44 kuntakonsernilla.

Vuonna 2018 kuntien rahoitusta heikentävät väestön ikääntymisestä johtuva hoito- ja hoivamenojen kasvu, pieni- ja keskituloisten päivähoitomaksujen alentaminen ja siihen liittyvä päivähoidon kysynnän kasvu, maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu sekä ansioiden nousu kunta-alalla. Ansiotasoa nostavat vuoden 2018 toukokuussa maksettu yleiskorotus sekä tammikuussa 2019 maksettava tuloksellisuuteen perustuva kertaerä. Kuntien tuloverot laskevat hieman vuodesta 2017. Tämä johtuu mm. poikkeuksellisen suurista ennakonpalautuksista, kuntien jako-osuuden tarkistamisesta alaspäin sekä vuonna 2017 yhteisöverotukseen kohdentuneesta kertaerästä.

Valtion toimenpiteet heikentävät kuntataloutta selkeästi vuonna 2019. Valtionosuusleikkaukset lisääntyvät edelleen, ja hallitusohjelman mukaisesti vuodelle 2019 kohdistuu valtionosuuksien indeksijäädytys. Verokompensaatiot kasvavat, mutta verotulot vähenevät samassa suhteessa. Kokonaisuutena vuodelle 2019 kirjattaviin verotuloihin tulee kertaluontoinen lisäys, kun verotuksessa siirrytään verovelvolliskohtaiseen valmistumiseen, jolloin jänösverojen maksu aikaistuu.

Kuntatalouden toimintamenot kasvavat vuosina 2018 – 2022 aikaisempia vuosia ripeämmin mm. sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun takia sekä hillitsevien sopeuttamistoimien vähentymisen takia. Henkilöstömenot kääntyvät kasvuun neljän vuoden supistamisen jälkeen. Rakennuskannan kunnossapito aiheuttaa mittavia korjausinvestointeja ja sairaalarakentaminen on vilkasta. Toiminnan ja investointien rahavirta pysyy negatiivisena vuoteen 2020 asti. Maakunta- ja sote-uudistuksen ennakoidaan pienentävien kuntien menopaineita ja kuntatalouden velkaantumisen arvioidaan taittuvan. Palvelujen keskittäminen voi kuitenkin aiheuttaa kunnille ylimääräisiä kiinteistökustannuksia.

Kuntatalousohjelman ennusteessa ei ole ennakoitu seuraavan hallituskauden päätöksiä; on mahdollista, että ennustekauden lopulla kuntatalouteen voi kohdistua jälleen uusia sopeuttamistoimia. Vaikka julkisen talouden velan kasvu on kääntynyt loivaan laskuun, julkisen talouden ei ennakoita tasapainottuvan. Pitkällä aikavälillä julkisen talouden tulot eivät riitä menojen katteeksi (kestävyysvaje).

Kuntakohtaisesti tilanne vaihtelee paljon. Väestö ikääntyy eri kunnissa eri tahdilla, väestön muuttoliike on kuntakohtaisesti hyvinkin erilaista ja yritysten sijoittumisessa on suuria kunnittaisia eroja. Tulevaisuuden kannalta on tärkeää elinvoimaisuus, talouden tasapainon löytäminen ja velkaantumisen hallinta.

Lähde: Tilastokeskus, Kuntaliiton kuntatalousyksikön uutiskirjeet ja blogit, Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelma vuodelle 2019.

Orimattilan kaupungin talous vuonna 2018

Orimattilan kaupungilla on vuoden 2017 päättävässä taseessa ylijäämää 12 milj. euroa, josta 2,1 milj. kertyi vuoden 2017 tuloksesta.

Vuoden 2018 talousarvio tehtiin 11 teur ylijäämäiseksi. Syyskuun 30. päivän tilanteessa tehdyn ennusteen mukaan tilikauden tuloksen arvioidaan olevan 74 teur positiivinen, jos loppuvuosi toteutuu ennusteiden mukaan. Hyvinvointikuntayhtymän maksuosuudet ovat syyskuun lopun tilanteen arvion perusteella kokonaisuutena hieman alittumassa. Alitus aiheutuu peruspalvelujen toteutumasta. Elinvoima ja tekninen toimiala on ennakoinut ylittävänsä talousarvion menojen 306 teur osalta, mutta myös tulot ovat jäämässä 83 teur arvioidun alle. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan menot ylittyvät 299 teur ja tulot alittuvat 80 teur. Konsernipalveluiden talousarvio on toteutumassa lähes arvioidusti – hyvinvointikuntayhtymän maksuosuusaliitus pienentää toimintakuluja 289 teur. Rahoituksen tulojen lisäykset ja menojen vähennykset parantavat tulosta n. 900 teur euroa. Investoinnit ovat toteutumassa rahoituksen näkökulmasta lähes suunnitellusti.

Uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan 13 milj. euroa vuoden loppuun mennessä. Vanhoja lainoja lyhennetään 5,4 milj. euroa. Tytäryhtiöille on annettu uutta lainaa 0,475 milj. euroa.

Tulopohja ja menoperusteet

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 12.11.2018, että vuoden 2019 kunnallisveroprosentiksi määrätään 20,75 prosenttia. Yleinen kiinteistöveroprosentti määrättiin 1,20 prosenttiin, vakinaisen asuinrakennuksen veroprosentti 0,55 prosenttiin ja muun asuinrakennuksen veroprosentti 1,10 prosenttiin. Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti määrättiin 3

prosenttiin ja voimalaitosrakennus ja rakennelma 2,85 prosenttiin. Kiinteistöveroprocenteissa yleinen veroprosentti nousi 0,1 prosenttia ja vakinaisen asuinrakennuksen veroprosentti 0,05 prosenttia.

Verotulojen ennustekehikolla arvioidut Orimattilan kaupungin kunnallisverotulot vuonna 2019 ovat 50,9 milj. euroa ja kaikki verotulot yhteensä 58 milj. euroa. Verotulojen arvioidaan kasvavan vuoden 2018 alkuperäiseen talousarvioon nähden 6 prosenttia ja toteutumaennusteeseen nähden 4,37 prosenttia. Verokertymiin vaikuttavat vähentävästi kilpailukykyso-
pimuksen vaikutukset sekä maan hallituksen budjetti käsittelyssä päättämät verovähennykset. Verovähennykset kompensoidaan kunnille valtionosuuksien kautta, mutta valtionosuuksiin kohdentuu vähennyksiä ja indeksikorotusten jäädytys, joten valtionosuuksien kokonaismäärä hieman pienenee vuodesta 2018.

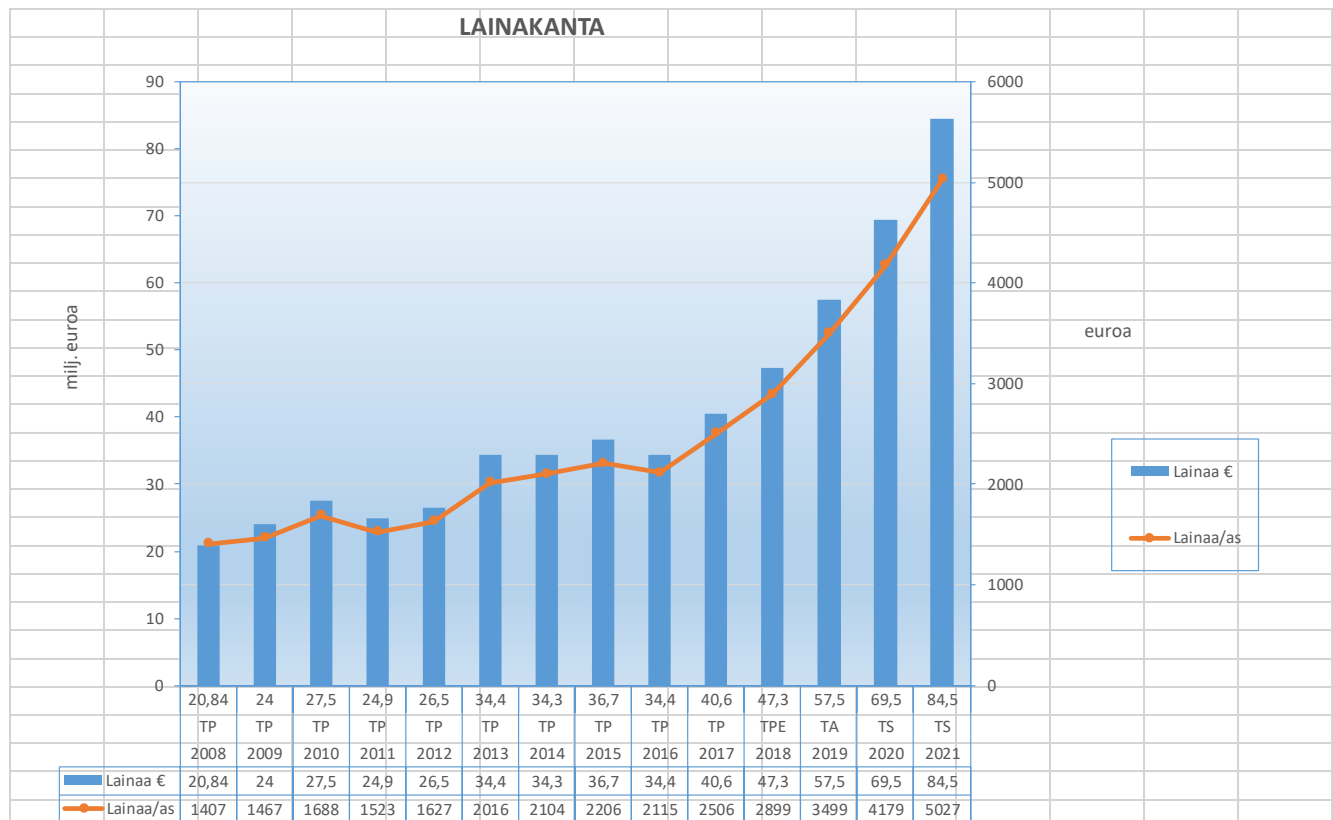
VEROTULOT VUOSINA 2015-2018				
1000 euroa				
	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TAE 2019
Prosentit Orimattila				
Kunnallisveroprosentti	20,75	20,75	20,75	20,75
Kiinteistöveroprosentit				
Vakinaiset asuinkiinteistöt	0,5	0,5	0,5	0,55
Muut asuinkiinteistöt	1,1	1,1	1,1	1,1
Yleinen	1,1	1,1	1,1	1,2
Rakentamattomat	3,0	3,0	3,0	3,0
Verotulot (1000 euroa)				
Tilitettävä kunnallisvero	48 784,00	48 770	47 953	50 914
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 429,00	2691	2 651	2 567
Kiinteistövero	4 427,00	4380	4 426	4 899
Verotulot yhteensä	55 640,00	55 841	55 030	58 380
Verojen muutos-%				
Kunnallisvero	4,55	-0,03	-1,68	6,17
Osuus yhteisöveron tuotosta	-10,44	10,79	-1,49	-3,17
Kiinteistövero	2,17	-1,06	1,05	10,69
Verotulot yhteensä	3,6	0,36	-1,45	6,09
Valtionosuudet				
	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Valtionosuudet	33 374 326	32 288 323	32 126 690	32 058 800
Muutos %	3,6	-3,25	-0,50	-0,21
Toimintatuotot				
Toimintatuotot on kuluva vuoden talousarviossa arvioitu 9,24 milj. euroksi. Vuoden 2019 talousarviossa toimintatuotot vähentyvät 5,0 %.				
Korko- ja muut rahoitustuotot (euroa)				
Korkotuotot ml. Tytäryhtiöiden, lainojen korkotulot				259 000
Kymenlaakson Sähkö Oy				1 505 000
Orimattilan Lämpö Oy, osingot				80 000
Muut osingot				50 000
Verotilitysten korkoja, viivästyskorkoja sekä muita rahoitustuottoja				14 000
Yhteensä				1 908 000

Tuloslaskelmaosan tuotot yhteensä
Investointiosan tuotot yhteensä

101,1 milj. euroa
0,269 milj. euroa

Lainanotto ja lainakannan kehitys

Uuden lainanoton tarve vuonna 2019 on 16 milj. euroa, josta 1 milj. on lyhytaikaista. Lainanottoon sisältyy Orimattilan Vuokrataloille lainanottovarausta 0,650 milj. euroa (vuokra-asuntojen peruskorjaus) ja Orimattilan Vesi Oy:lle 0,470 milj. euroa. Vanhoja lainoja lyhennetään 5,8 milj. euroa, joten nettolainanotto on 10,2 milj. euroa. Uusien lainojen lisäksi 14,8 milj. euroa on kaupungin lainojen lyhennyksiin ja investointeihin. Tytäryhtiöille myönnettävien lainojen määrä on 1,12 milj. euroa, joka rahoituslaskelmassa on huomioitu antolainasaamisten lisäyksenä (antolainojen lyhennykset 943 teur, jolloin nettolisäys on 0,177 milj. euroa). Lisäksi todettakoon, että Orimattilan kaupungilla on lainavastuita vuoden 2017 tilinpäätöksessä konsernitaseessa 58,5 milj. euroa, johon sisältyy kaupungin oma lainakanta 40,7 milj. euroa (19,2 milj. on tytäryhtiöille suoraan lainattua, jolloin kaupungin oma lainakanta on 21,5 milj. euroa).

Talousarvioesitykseen sisältyvät henkilöstölisäykset

- konsernihallinnon toimialan hallintopäällikkö 1.3.2019 alkaen
- konsernihallinnon toimialan palveluohjaaja työllisyysyksikköön 1.9.2019 alkaen (määräaikainen, osa-aikainen työsuhde vakinaistetaan ja kokoaikaistetaan)
- sivistys- ja hyvinvointitoimialan koulukuraattori, työsopimussuhteinen
- sivistys- ja hyvinvointitoimialan koulupsykologi, työsopimussuhteinen
- sivistys- ja hyvinvointitoimialan Jopo-ohjaaja, työsopimussuhteinen 1.8. alkaen
- liikuntapaikkojen hoitaja, työsopimussuhteinen 1.1.2019 alkaen
- teknisen toimialan kaava- ja paikkatietoasiantuntija 1.1. alkaen, työsopimussuhteinen, vakainainen

Talousarvion sitovuus ja seuranta

Käyttötalouden määrärahat (brutto) ja tuloarviot (brutto) ovat valtuustoon nähden sitovia toimielintasolla (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, sivistys- ja hyvinvointivaliokunta, elinvoima- ja tekninen lautakunta ja ympäristövaliokunta). Toimielinten talousarviossa esittämien sitovien tavoitteiden muuttamisesta päättää valtuusto.

Toimielinten alaisten tulosalueiden välisistä määrärahojen siirroista päättää kaupunginhallitus. Vesilaitoksen tulosityksikön määrärahat ovat sitovia siten, että niillä ei voi kattaa minkään muun teknisen lautakunnan alaisen tulosalueen menoja. **Henkilöstömenoihin varattuja määrärahoja ei tulosalueilla saa ylittää ilman kaupunginhallituksen päätöstä eikä mahdollisia säästöjä saa käyttää muuhun tarkoitukseen ilman kaupunginhallituksen lupaa.** Työllisyysyksikön palkkatukimäärärahoja voidaan siirtää talousjohtajan päätöksellä (tiedoksi kaupunginhallitukseen) sille tulosalueelle, missä palkkatukihenkilö työskentelee.

Kaupunginhallituksen kustannuspaikalla on nuorisovaltuuston toimintaan varattu määrärahaa 3 500 euroa, jonka lisäksi nuorisovaltuustolle maksetaan kokouspalkkiot palkkiosäännön mukaisesti.

Aluejohtokunnille on varattu 3 500 euron toimintamääräraha.

Orimattilan Hyväntekeväisyysyhdistyksen tilakustannuksiin on varattu 7 200 euron määräraha kaupunginhallituksen avustuksiin. Määräraha käytetään tilakustannuksiin ja maksetaan suoraan vuokranantajalle. Muihin tilavuokravapautuksiin on varattu 2800 euroa. Tilavuokravapautukset myönnetään periaatteella, että tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton.

Hankkeiden määrärahat tuodaan uudelleen käsittelyyn, jos rahoituspäätös ei vastaa talousarviossa olevaa tulomäärärahaa. Jos hankkeen rahoituspäätös on kielteinen, määrärahat poistetaan talousarviomuutoksella.

Sisäiset erät ovat sitovia kaupunginhallitukseen nähden toimielin- ja tulosaluetasolla. Sisäisen palvelutoiminnan määrärahat on esitetty erikseen palvelun käyttäjällä menona ja tuottajalla tulona. Jos ulkoisten määrärahojen muutos on toimielin tasolla nettona 0, määrärahamuutos tehdään kaupunginhallituksessa. Kustannuslaskennallisia erä ei ole toimielinten /tulosalueiden/kustannuspaikkojen laskelmissa, vaan kustannuslaskennallisten erien jako esitetään vasta tilinpäätöksessä.

Investointiosan määrärahat ja tuloarviot ovat valtuustoon nähden sitovia hankkeittain silloin, kun hankkeelle varattu talousarviovuoden määräraha ylittää 0,5 milj. euroa. Poikkeuksina ovat tilapalvelun kiinteistöjen teknistä tasoa ylläpitävä rakentamismääräraha ja yhdyskuntatekniikan maa- ja vesirakentamisen määräraha, jotka hyväksytään kokonaisuuksina. Määrärahojen käytöstä laaditaan työohjelma, joka tuodaan kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi. Alle 0,5 milj. euromääräiset hankkeet ovat valtuustoon nähden sitovia investointiryhmittäin toimielintasolla. Investointiryhmät ovat sivun 61 taulukossa. Hankkeiden väliset määrärahamuutokset tuodaan kuitenkin näiden hankkeiden osalta kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Tuloslaskelmassa esitetyissä verotulo- ja valtionosuusarvioissa sekä rahoitustuotoissa ja –kuluissa tapahtuvat muutokset tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi tilivuoden aikana talouskatsauksien yhteydessä. Talouskatsauksissa esitetään myös näissä erissä tapahtuvien muutosten vaikutus rahoituslaskelmaan.

Avoimiksi tulevia virkoja ja työsuhteita ei saa täyttää ilman kaupunginhallituksen lupaa. Poikkeuksena tästä ovat opettajien virat sekä päivähoidon virat ja työsuhteet, jotka liittyvät ryhmien mitoituksiin. Aina kun virka- tai työsuhde tulee avoimeksi, tulee ko. työtehtävän uudelleen järjestelyn mahdollisuudet ilman uuden henkilön palkkaamista selvittää. Tällöin otetaan huomioon erilaiset yhteistyömuodot (myös oman organisaation sisällä), seudulliset ratkaisut ja ostopalvelut. Lautakuntien tulee täyttölupaa esittäessään selvittää em. asiat.

Avustukset maksetaan joko vahvistettujen kriteerien perusteella, tai luotettavan selvityksen perusteella syntyneitä kuluja vastaan, jos toimivaltainen viranomainen on näin päättänyt.

Toimielinten tulee vähintään neljännesvuosittain raportoida kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle toiminnastaan ja taloudestaan. Tytäryhteisöjen raportointiohjeet ovat konserniohjeessa. Kaupungin yhteisö- ja yhtymäkokouksiin ja –valtuustoihin sekä tytäryhtiöiden hallituksiin nimeämien edustajien tulee luottamustoimessaan noudattaa kaupunginhallituksen tai ao. lautakunnan antamia ohjeita.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää toiminnan taloudellisuutta, tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta, varmistaa raportoinnin oikeellisuus ja luotettavuus, turvata omaisuus, resurssit, henkilöstö ja palvelutuotannon ja jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja ohjeiden noudattaminen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.3.2015 sisäisen valvonnan ohjeet. Hallintosäännössä on vastuutettu sisäistä valvontaa. Riskienhallintaan ja sisäisen valvonnan kehittämiseen kiinnitetään talousarviovuonna erityistä huomiota. Riskienhallintaa raportoidaan toisen talouskatsauksen yhteydessä sekä tilinpäätöksessä.

Taloudelliset riskit

Menojen hallinnan puutteellisuus, odottamattomat kustannukset, puutteellisesti tehdyt sopimukset tai kustannusten nousut sekä rahoituksen riittävyys ovat olennaisia taloudelliset riskejä. Velkaantumisen hallitsemiseksi tulee kiinnittää huomiota investointisuunnitteluun ja investointien toteuttamisen priorisointiin. Tulevat vuodet ovat investointien suhteen raskaita ja vielä tiedostamattomien investointitarpeiden mahdollisuus on olemassa. Sopimusten hallinnassa on kiinnitettävä huomiota sopimusehtojen tarkentamiseen ja tehokkaaseen sopimushallintaan. Lakien, sääntöjen ja ohjeiden noudattamisella ehkäistään osaltaan riskien toteutumista.

Toiminnalliset ja strategiset riskit

Toimintaympäristö ja toiminnan rajapinnat tulevat sote- ja maakuntauudistuksen myötä muuttumaan olennaisesti. Tulevaan lainsäädäntöön liittyy kuntien kannalta varsinkin palveluiden/lähipalveluiden saatavuuteen liittyviä riskejä. Lisäksi sote-palveluiden käytössä oleva kiinteistöomaisuus voi muodostua riskiksi ellei sitä enää tarvita palvelutuotannossa. Elinvoimaisuuden säilyttämiseen voi liittyä riskitekijöitä – varsinkin rajallisten resurssien liiallinen hajauttaminen voi muodostua riskiksi; tätä voidaan hallita suunnittelulla ja priorisoinnilla. Organisaation avainhenkilöiden vaihtuminen voi aiheuttaa toiminnallisen riskin ellei perehdyttämiseen, sijaistuksiin ja asioiden dokumentoimiseen kiinnitetä riittävä huomiota.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskejä kartoitetaan ja ennaltaehkäistään mahdollisuuksien mukaan. Työsuojelu tekee työpaikkakartoituksia työtapaturma- ja ulkoisen uhan riskin kartoittamiseksi. Omaisuusriskeihin on varauduttu vakuutuksilla – vakuutusturva käydään vuosittain läpi. Normaaliolojen poikkeustilanteiden riskejä kartoitetaan valmiussuunnittelun yhteydessä.

Omistajaohjaukseen liittyvät tavoitteet

Tytäryhtiöt

Yleiset tavoitteet

- kaupungin ja tytäryhtiöiden resurssien yhteiskäytön tehostaminen; tehtävien avautuessa täyttömahdollisuudet konsernin sisältä
- konsernipankin käyttö lainoituksessa
- vakuutukset ja tilintarkastuspalvelut kaupungin kanssa yhtenevästi
- olennaisten investointien, omistusten muutosten linjausten tuominen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi
- yhtiökokouskutsut kaupungin edustajien lisäksi myös kaupunginhallitukselle
- hallitusten kokouskutsut oikea-aikaisesti kaupunginjohtajalle, joka välittää tietoa edelleen tarpeellisella jakelulla
- informaation lisääminen siten, että esityslistat ja pöytäkirjat tuodaan kaupunginhallituksen kokoukseen nähtäville
- edellä mainittujen tavoitteiden noudattamista seuraa taloustyöryhmä
- hallituksen jäsenten osaamisen vahvistaminen

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot

- monipuolinen vuokra-asuntotarjonta, jonka määrästä päättää emokonserni
- asuntojen täyttöaste 98 %
- vuokra-asuminen turvallista ja kohtuuhintaista
- asunnot energiatehokkaita
- selvitys yhteisestä kiinteistöhuollosta kaupungin kanssa
- selvitys yhtiön mahdollisuudesta osingon maksuun

Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy

- taseen vahvistaminen
- vuokratason säilyttäminen alueellisesti käyväällä tasolla

Orimattilan Lämpö Oy

- osinko kaupungille 80 000 euroa

Orimattilan Vesi Oy

- riittävä ja oikea-aikainen yhteistyö kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan kanssa

Tuloslaskelma

Ulkoinen						
	Esitys KH	LTK	TA 2018	Muutos 2018-2019	TP 2017	Muutos 2017-2018
Toimintatuotot	8 780 190	8 860 180	9 244 930	-5,03	10 286 514	-14,64
Myyntituotot	5 275 970	5 270 960	5 310 920	-0,66	6 451 854	-18,23
Maksutuotot	1 135 800	1 135 800	1 241 400	-8,51	1 211 011	-6,21
Tuet ja avustukset	848 420	948 420	1 001 690	-15,30	801 917	5,80
Muut toimintatuotot	1 520 000	1 505 000	1 690 920	-10,11	1 821 732	-16,56
Toimintakulut	-96 720 330	-97 455 180	-94 020 060	2,87	-94 450 732	2,40
Henkilöstökulut	-26 044 710	-26 170 810	-25 109 170	3,73	-25 160 563	3,51
Palkat ja palkkiot	-20 539 540	-20 644 440	-19 461 630	5,54	-19 495 551	5,36
Eläkekulut	-4 677 480	-4 694 400	-4 784 520	-2,24	-4 778 549	-2,12
Muut henkilösivukulut	-827 690	-831 970	-863 020	-4,09	-886 463	-6,63
Palvelujen ostot	-61 810 610	-62 219 860	-60 498 750	2,17	-60 743 424	1,76
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 748 260	-3 938 260	-3 614 280	3,71	-3 663 984	2,30
Avustukset	-3 237 670	-3 259 170	-3 179 090	1,84	-3 203 429	1,07
Muut toimintakulut	-1 879 080	-1 867 080	-1 618 770	16,08	-1 679 332	11,89
Toimintakate	-87 940 140	-88 595 000	-84 775 130	3,73	-84 164 218	4,49
Verotulot	58 380 000	57 821 000	55 030 000	6,09	55 842 088	4,54
Valtionosuudet	32 058 800	32 058 800	32 126 690	-0,21	32 288 323	-0,71
Muut rahoitustuotot ja -kulut	1 217 800	1 112 000	1 246 300	-2,29	1 520 537	-19,91
Korkotuotot	220 000	220 000	300 000	-26,67	213 577	3,01
Korkokulut	-700 000	-800 000	-700 000	0,00	-360 888	93,97
Muut rahoitustuotot	1 708 000	1 700 000	1 653 500	3,30	1 675 775	1,92
Muut rahoituskulut	-10 200	-8 000	-7 200	41,67	-7 927	28,67
Vuosikate	3 716 460	2 396 800	3 627 860	2,44	5 486 730	-32,26
Poistot ja arvonalentumiset	-3 700 000	-3 700 000	-3 700 000	0,00	-3 362 376	10,04
Arvonalentumiset	0	0	0		-42 000	-100,00
Tilikauden tulos	16 460	-1 303 200	-72 140	-122,82	2 082 354	-99,21
Poistoeron muutos	27 000	27 000	27 000	0,00	33 754	-20,01
Varausten muutos	0	0	0		0	
Rahastojen muutos	0	0	0		0	
Tilikauden ylijäämä	43 460	-1 276 200	-45 140	-196,28	2 116 108	-97,95

Talousarvion tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset

	TP 2017	TA+MUUT. 2018	LTK 2019	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	8 864 177	7 974 140	8 032 120	0,7
MAKSUTUOTOT	1 216 685	1 246 100	1 140 200	-8,5
TUET JA AVUSTUKSET	801 917	1 001 690	848 420	-15,3
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 420 709	7 409 290	7 353 850	-0,7
TOIMINTATUOTOT	18 303 488	17 631 220	17 374 590	-1,5
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-25 160 563	-25 109 170	-26 044 710	3,7
PALKAT JA PALKKIOT	-19 495 551	-19 461 630	-20 539 540	5,5
HENKILÖSIVUKULUT	-5 665 011	-5 647 540	-5 505 170	-2,5
ELÄKEKULUT	-4 778 549	-4 784 520	-4 677 480	-2,2
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-886 463	-863 020	-827 690	-4,1
PALVELUJEN OSTOT	-63 192 167	-63 157 600	-64 547 830	2,2
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 675 105	-3 657 830	-3 804 460	4,0
AVUSTUKSET	-3 209 458	-3 185 090	-3 254 670	2,2
MUUT TOIMINTAKULUT	-7 230 412	-7 296 660	-7 663 060	5,0
TOIMINTAKULUT	-102 467 705	-102 406 350	-105 314 730	2,8
TOIMINTAKATE	-84 164 217	-84 775 130	-87 940 140	3,7
VEROTULOT	55 842 088	55 030 000	58 380 000	6,1
VALTIONOSUUDET	32 288 323	32 126 690	32 058 800	-0,2
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	213 577	300 000	220 000	-26,7
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 675 775	1 653 500	1 708 000	3,3
KORKOKULUT	-360 888	-700 000	-700 000	0,0
MUUT RAHOITUSKULUT	-7 927	-7 200	-10 200	41,7
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 520 536	1 246 300	1 217 800	-2,3
VUOSIKATE	5 486 731	3 627 860	3 716 460	2,4
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-3 362 376	-3 700 000	-3 700 000	0,0
ARVONALENTUMISET	-42 000	0	0	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 404 376	-3 700 000	-3 700 000	0,0
TILIKAUDEN TULOS	2 082 354	-72 140	16 460	-122,8
POISTOERON MUUTOS	33 754	27 000	27 000	0,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 116 109	-45 140	43 460	-196,3

Käyttötalouden määrärahat

VUODEN 2019 TALOUSARVION KÄYTTÖTALOUDEN MÄÄRÄRAHAT					
TOIMIELIMITÄIN JA TULOSALUEITTAIN					
SITOVUUSTASOT TUMMENNETTU					
	TA 2019	TAE 2019 LTK	TA 2018	TP 2017	Muutos %
1002 Kaupunginvaltuusto					
Menot Ulk.	165 560	195 560	184 880	152 915	-10,5
Tulot Ulk.	51 000	51 000	45 000	0	13,3
Netto Ulk.	114 560	144 560	139 880	152 915	-18,1
011 Päätöksenteko ja yhteistoiminta					
Menot	3 387 010	3 387 010	3 149 640	2 963 743	7,5
Tulot	95 500	80 500	120 100	238 775	-20,5
Netto	3 291 510	3 306 510	3 029 540	2 724 968	8,6
012 Elinkeinotoimi ja projektit					
Menot	0	0	0	870 761	
Tulot	0	0	0	23 477	
Netto	0	0	0	847 284	
013 Hallinto- ja tukipalvelut					
Menot	1 360 930	1 358 510	1 247 490	1 010 446	9,1
Tulot	134 700	134 700	130 670	147 736	3,1
Netto	1 226 230	1 223 810	1 116 820	862 710	9,8
015 Hyvinvointi- ja työllisyyspalvelut					
Menot	1 756 330	1 766 430	1 778 740	1 038 406	-1,3
Tulot	130 880	130 880	177 690	76 991	-26,3
Netto	1 625 450	1 635 550	1 601 050	961 415	1,5
016 Ateria- ja puhtauspalvelut					
Menot	3 650 650	3 650 650	3 520 620	4 206 087	3,7
Tulot	1 434 500	1 434 500	1 523 170	2 440 986	-5,8
Netto	2 216 150	2 216 150	1 997 450	1 765 101	10,9
017 Maaseututoimi					
Menot	188 490	220 450	220 070	165 017	-14,3
Tulot	90 000	85 000	111 000	86 393	-18,9
Netto	98 490	135 450	109 070	78 624	-9,7
018 Sosiaali- ja terveysasiat					
Menot	52 187 890	52 187 890	51 196 750	51 921 851	1,9
Tulot	82 700	82 700	81 920	162 087	1,0
Netto	52 105 190	52 105 190	51 114 830	51 759 764	1,9
1003 Kaupunginhallitus					
Menot	62 531 300	62 570 940	61 113 310	62 176 311	2,3
Tulot	1 968 280	1 948 280	2 144 550	3 176 445	-8,2
Netto	60 563 020	60 622 660	58 968 760	58 999 866	2,7
HALLINTOPALVELUKESKUS					
Menot	62 696 860	62 766 500	61 298 190	62 329 226	2,3
Tulot	2 019 280	1 999 280	2 189 550	3 176 445	-7,8
Netto	60 677 580	60 767 220	59 108 640	59 152 781	2,7

	TA 2019	TAE 2019 LTK	TA 2018	TP 2017	Muutos %
1040 Sivistys- ja vapaa-aikalau- takunta					
041 Sivistystoimen hallintopalvelu					
Menot	408 360	408 360	402 990	390 310	1,3
Tulot	0	0		298	
Netto	408 360	408 360	402 990	390 012	1,3
042 Opetuspalvelut					
Menot	15 010 500	15 127 430	14 401 110	14 485 598	4,2
Tulot	1 274 300	1 274 300	1 263 500	1 325 082	0,9
Netto	13 736 200	13 853 130	13 137 610	13 160 516	4,6
044 Aikuiskoulutus					
Menot	90 580	90 580	89 310	80 393	1,4
Tulot	0	0	0	0	
Netto	90 580	90 580	89 310	80 393	1,4
046 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut					
Menot	691 350	691 350	681 260	737 174	1,5
Tulot	27 400	27 400	57 500	39 897	-52,3
Netto	663 950	663 950	623 760	697 277	6,4
047 Liikunta- ja nuorisotoimi					
Menot	1 159 430	1 176 580	1 007 060	1 017 513	15,1
Tulot	349 000	449 000	415 500	375 397	-16,0
Netto	810 430	727 580	591 560	642 116	37,0
032 Lastenpäivä- hoitopalvelut					
Menot	7 957 430	7 957 430	7 671 160	7 462 458	3,7
Tulot	731 400	731 400	876 000	902 694	-16,5
Netto	7 226 030	7 226 030	6 795 160	6 559 764	6,3
1040 Sivistys- ja vapaa-aikalk					
Menot	25 317 650	25 451 730	24 252 890	24 173 446	4,4
Tulot	2 382 100	2 482 100	2 612 500	2 643 368	-8,8
Netto	22 935 550	22 969 630	21 640 390	21 530 078	6,0

	TA 2019	TAE 2019 LTK	TA 2018	TP 2017	Muutos %
1051 Tekninen lautakunta					
Elinvoima- ja maankäytön palvelut					
Menot	1 118 140	1 253 930	1 297 960	1 102 996	-13,9
Tulot	69 640	69 640	105 380	190 889	-33,9
Netto	1 048 500	1 184 290	1 192 580	912 107	-12,1
053 Yhdyskuntatekniikka					
Menot	1 998 670	2 068 670	1 937 630	1 530 116	3,2
Tulot	389 000	389 000	444 000	378 552	-12,4
Netto	1 609 670	1 679 670	1 493 630	1 151 564	7,8
054 Tilapalvelut					
Menot	2 807 700	3 115 800	2 630 940	2 702 041	6,7
Tulot	1 264 800	1 264 800	1 372 700	1 344 296	-7,9
Netto	1 542 900	1 851 000	1 258 240	1 357 745	22,6
Vesilaitos					
Menot	2 437 970	2 437 970	2 292 350	2 350 685	6,4
Tulot	2 454 368	2 454 368	2 344 800	2 383 568	4,7
Netto	-16 398	-16 398	-52 450	-32 883	-68,7
1051 Tekninen lautakunta					
Menot	8 362 480	8 876 370	8 158 880	7 685 838	2,5
Tulot	4 177 808	4 177 808	4 266 880	4 297 305	-2,1
Netto	4 184 672	4 698 562	3 892 000	3 388 533	7,5
1052 Ympäristölautakunta					
Lupa- ja valvontapalvelut					
Menot	343 340	360 580	310 100	262 221	10,7
Tulot	201 000	201 000	176 000	169 397	14,2
Netto	142 340	159 580	134 100	92 824	6,1
1052 Ympäristölautakunta					
Menot	343 340	360 580	310 100	262 221	10,7
Tulot	201 000	201 000	176 000	169 397	14,2
Netto	142 340	159 580	134 100	92 824	6,1
TEKNINEN PALVELUKESKUS					
Menot	8 705 820	9 236 950	8 468 980	7 948 059	2,8
Tulot	4 378 808	4 378 808	4 442 880	4 466 702	-1,4
Netto	4 327 012	4 858 142	4 026 100	3 481 357	7,5
	TA 2019	TAE 2019	TA 2018	TP 2017	
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
Menot	96 720 330	97 455 180	94 020 060	94 450 731	2,9
Tulot	8 780 188	8 860 188	9 244 930	10 286 515	-5,0
Netto	87 940 142	88 594 992	84 775 130	84 164 216	3,7
Alla muutos % laskettu vertailuna TAE2019 KH / TPE 2018. Luvut 1000 euroa.					
	TAE 2019 KH	TAE 2019 LTK	TPE 2018	TP 2017	
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
Menot	96 720,3	97 455,2	94 200,0	94 450,7	2,7
Tulot	8 780,2	8 860,2	8 748,9	10 286,5	0,4
Netto	87 940,1	88 595,0	85 451,1	84 164,2	2,9

Konsernihallinnon toimiala (Kaupunginvaltuusto, -hallitus)

Vastuuhenkilöt

Kaupunginjohtaja Osmo Pieski
Talous- ja hallintojohtaja Päivi Suikkanen
Hyvinvointipäällikkö
Ruokapalvelupäällikkö Elina Lempiäinen
Maaseututoimenjohtaja Minna Leminen

Toiminnan kuvaus

Kuntalain 38 §:n perusteella kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa hallintoa ja taloutta. Kuntalain 39 §:ssä todetaan, että kunnanhallituksen tulee vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valvoa kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa sekä edustaa kuntaa työnantajana. Kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta sekä kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallituksen tulosalueisiin kuuluvat päätöksenteko- ja yhteistoiminta, hallinto- ja tukipalvelut, hyvinvointi- ja työllisyyspalvelut, ateria- ja puhtauspalvelut, maaseututoimi sekä sosiaali- ja terveystoiminta.

Toiminnan muutokset vuonna 2019 ja perustelut muutoksille

Rakenteellisia muutoksia ei ole suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2019. Henkilöstöorganisaatio tehostuu ja työkäyttöön tulee muutoksia hallintopäällikön rekrytoinnin myötä. Viestintäpäällikkö aloittaa tehtävässään, jolloin viestinnän linjauksia ja tehostamista toteutetaan. Markkinointisuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen aloitetaan vuonna 2019.

Yleisellä tasolla toimintaa pyritään kehittämään asiakaslähtöiseen suuntaan mm. digitalisuuden edistämällä. Henkilökohtaisen palvelun osuutta ei kuitenkaan olennaisesti vähennetä, vaan neuvonnan palvelupistettä kehitetään edelleen.

Konsernihallinnon kehittämissuunnitelman (sisältää henkilöstön kehittämissuunnitelman) tavoitteiden toteuttaminen aloitetaan suunnitelman valmistuttua.

Suunnitteluvuodet 2019 – 2021; keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset kehittämissuunnitelman mukaisesti

Maakunta- ja sote-uudistuksen lainsäädäntöä odotetaan valmistuvaksi vuoden 2018 lopussa. Vuosi 2021 tuo merkittäviä vähennyksiä sekä tulopohjaan että menoihin, mikä maakunta- ja sote-uudistus toteutuvat nykyisten linjausten mukaan.

Tuloarviot ja määrärahat

SITOVAT TALOUSTAVOITTEET VUONNA 2019					
KAUPUNGINVALTUUSTO					
Ulkoiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	0	45 000	51 000	0	0
Muutos			13,3 %		
Toimintamenot	152 915	184 880	165 560	117 870	120 230
Muutos		20,9 %	-10,5 %	-28,8 %	2 %
Toimintakate (netto)	-152 915	-139 880	-114 560	-117 870	-120 230
Muutos		-8,52 %	-18,1 %	2,9 %	2 %

SITOVAT TALOUSTAVOITTEET 2019					
KAUPUNGINVALTUUSTO					
Sisäiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot					
Muutos					
Toimintamenot	2 573	2 500	1 800		
Muutos		-2,8 %	-28,0 %		
Toimintakate (netto)	2 573	2 500	1 800		
Muutos		-2,8 %	-28,0 %		

SITOVAT TALOUSTAVOITTEET 2019					
KAUPUNGINHALLITUS					
Ulkoiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	3 176 444	2 144 550	1 968 280	2 007 650	2 047 800
Muutos		- 32,5 %	-8,22 %	2 %	2 %
Toimintamenot	36 477 905	61 113 310	62 531 300	63 781 930	65 057 570
Muutos		67,5 %*	2,3 %	2 %	2 %
Toimintakate (netto)	-33 301 461	-58 968 760	-60 563 020	-61 774 280	-63 009 770
Muutos		77,1 %	2,7 %	2 %	2 %

*Perusturvalautakunnan alainen toiminta ja pelastustoimi siirtyneet kaupunginhallituksen alaisuuteen 1.6.2017 lukien

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2019

(vähintään yksi valtuustoon nähden sitova tavoite joka tulosalueelta)

KAUPUNGINHALLITUS					
Sisäiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	2 295 195	2 448 310	2 535 250		
Muutos		6,7 %	3,6 %		
Toimintamenot	621 863	680 110	698 260		
Muutos		9,4 %	2,7 %		
Toimintakate (netto)	1 673 331	-1 768 200	1 836 990		
Muutos		5,7 %	3,9 %		

1. Kaupungin talouden tasapainon säilyttäminen
2. Henkilöstöohjelman laatiminen uuden strategian pohjalta osana konsernihallinnon kehittämissuunnitelmaa
3. Työllisyyspalvelujen kehittäminen ammatillisesti ja tavoitteellisesti yhteistyössä verkoston kanssa
4. Digitalisaatoratkaisujen kehittäminen
5. Brändi- ja markkinointisuunnitelman pohjalta tehdyt toimenpiteet
6. Kouluruokadiplomien ja päiväkotien maku-diplomien lisääminen
7. Maaseututoimen tukien takaisinperinnän määräaikainen käsittely
8. Kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2018 – 2021 tavoitteet ja toimenpiteet/toteutuma arvioidaan eri toimijoiden yhteistyönä

Toiminnallinen tavoite 1	
Kaupungin talouden tasapainon säilyminen	
Mittari/Arviointitapa Vuosikatteen suhde käyttötalouden poistoihin	Tavoitetaso 2019 Vuosikate kattaa poistot
Toteutuma	
Mittari/Arviointitapa Verotuksen kilpailukykyinen taso	Tavoitetaso 2019 Verotus pysyy kilpailukykyisenä sekä seudullisesti että saman kokosiin verokkikuntiin nähden
Toteutuma	
Toiminnallinen tavoite 2	
Henkilöstöohjelman laatiminen uuden strategian pohjalta osana konsernihallinnon kehittämissuunnitelmaa. Henkilöstöohjelmassa esitetään henkilöstövoimavarojen johtamisen strategiset linjaukset ja keskeiset toimenpiteet.	
Mittari/Arviointitapa Henkilöstöohjelman valmistelu etenee	Tavoitetaso 2019 Henkilöstöohjelma on valmis syyskuun loppuun mennessä
Toteutuma	
Toiminnallinen tavoite 3	
Työllisyyspalvelujen kehittäminen ammatillisesti ja tavoitteellisesti työllisyysuunnitelmaa toteuttaen. Työmarkkinatuen maksuosuutta pienennetään ja aktivointiastetta nostetaan aktiivisella verkosto- ja yhteistyöllä kaikkien alueen työllisyystoimijoiden kanssa.	

<p><u>Mittari/Arviointitapa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • edelleen sijoittaminen yrityksiin • Orimattila-lisä • nuorten työllistämistuki • aktivointiaste (lähtö kk vertailu elokuu 2018 15/20) • kaupungin maksama työmarkkinatuen maksuosuus • yhteistyö Startti-Centerin kanssa 	<p><u>Tavoitetaso 2019</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vähintään 10 henkilöä • vähintään 20 henkilöä • vähintään 20 henkilöä • aktivointiaste lähtökuukauden tasoa korkeammaksi • työmarkkinatuen maksuosuus pienempi kuin vuonna 2018 • seuranta kuukausittain Startti-Centerin jakson päättäneiden jatkopolutuksesta
<p><u>Toteutuma</u></p>	
<p><u>Toiminnallinen tavoite 4</u> Digitalisaatoratkaisujen kehittäminen</p>	
<p><u>Mittari/Arviointitapa</u></p> <p>Asianhallintajärjestelmän TOJ (toiminnanohjausjärjestelmä) –integraatio käyttöön ja suunnitelma sähköiseen arkistoon siirtymisestä</p>	<p><u>Tavoitetaso 2019</u></p> <p>TOJ-intergraatio toiminnassa huhtikuun loppuun mennessä ja suunnitelma sähköiseen arkistoon siirtymisestä vuoden loppuun mennessä</p>
<p><u>Toteutuma</u></p>	
<p><u>Toiminnallinen tavoite 5</u> Brändi- ja markkinointisuunnitelman pohjalta tehdyt toimenpiteet</p>	
<p><u>Mittari/Arviointitapa</u></p> <p>Vuodelle 2019 suunniteltujen toimenpiteiden toteutus</p>	<p><u>Tavoitetaso 2019</u></p> <p>Toteutettu vuoden loppuun mennessä</p>
<p><u>Toteutuma</u></p>	
<p><u>Toiminnallinen tavoite 6</u> Kouluruokadiplomien ja päiväkotien maku-diplomien lisääminen</p>	

<u>Mittari/Arviointitapa</u>	<u>Tavoitetaso 2019</u>
Koulukohtainen toteutuma	Vuoden loppuun mennessä kaikilla kouluilla kouluruokadiplomi
Päiväkotikohtainen toteutuma	Vuoden loppuun mennessä kaikilla päiväkodeilla maku-diplomi
<u>Toteutuma</u>	
Toiminnallinen tavoite 7	
Maaseututoimen tukien takaisinperinnän määräaikainen käsittely	
<u>Mittari/Arviointitapa</u>	<u>Tavoitetaso 2019</u>
Takaisinperintäprosessin kesto	18 kk
<u>Toteutuma</u>	
Toiminnallinen tavoite 8	
Kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2018 – 2021 tavoitteet ja toimenpiteet/toteutuma arvioidaan eri toimijoiden yhteistyönä	
<u>Mittari/Arviointitapa</u>	<u>Tavoitetaso 2019</u>
vuosittainen hyvinvointiraportti valmistuu keväällä 2019	Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet on arvioitu saadun tiedon pohjalta (esim. toteutumat ja indikaattoritiedot) ja hyvinvointisuunnitelma on päivitetty sen pohjalta
kaupungin moniammatillinen hyte-työryhmä ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seurantaryhmä kokoontuvat säännöllisesti	
<u>Toteutuma</u>	

Sitovien tavoitteiden kytkeytyminen strategiaan

Vetovoima ja kasvu – Onnistuva Orimattila
Tavoite 1 ja 5; Edistämme aktiivisesti asukasluvun kääntymistä kasvuun
Yhteisöllisyys ja osallistuminen – Onnellinen Orimattila
Tavoite 2; Kehitämme henkilöstömme hyvinvointia

Toimintojen kehittäminen – Oivaltava Orimattila
Tavoite 1, 3, 4, 6, 7 ja 8; Keskitymme tasapainoiseen taloudenhoitoon, kehitämme uusia toimintatapoja, panostamme ennaltaehkäisevään toimintaan, kehitämme ikäihmisten hyvän elämän rakentumista

Informatiiviset tunnusluvut

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkattuja, htv)			
Tulosalue	TA 2019	TA 2018	TP 2017
Hallitus/Päätöksenteko ja yhteistoiminta	1	1	1,42
kaupunginjohtaja	1	1	1
viestintäsuunnittelija			0,42
Elinkeinoitoimi ja projektit/Hyvinvointi – ja työllisyyspalvelut	3,5	3,5	3,92
hankeasiamies	1	1	1
elinkeino- ja kehittämisjohtaja			0,42
työllisyyskoordinaattori	1	1	1
työhönvalmentaja	1	1	1
palveluohjaaja (m.a)	0,5	0,5	0,5
Yleishallinto/hallinto- ja tukipalvelut	11	10	10,16
elinkeino- ja kehittämisjohtaja			0,58
talous- ja hallintojohtaja	1	1	1
hallintopäällikkö	1		
laskentasihteeri	1	1	1
toimistos sihteeri	4	4	4
viestintäpäällikkö	1		
viestintäsuunnittelija		1	0,58
tietohallintopäällikkö	1	1	1

järjestelmäasiantuntija	2	2	2
Asuntotoimi		0,3	0,3
toimistosihteri	0	0,3	0,3
Ateriapalvelut	40	39,88	39,9
ruokapalvelupäällikkö	1		
ravitsemisesimies, -vastaavaa	8		
kokki	6		
dieetikokki	3		
ravitsemistyöntekijä (keittiö)	10		
ravitsemistyöntekijä (yhdistelmätyö)	12		
Siivouspalvelut	20,5	21,2	42,02
siivoustyönohjaaja	1		1
siivooja	19,5		41,02
Maaseututoimi	2,6	3,6	2,6
maaseututoimenjohtaja	1	1	1
maaseutusihteri	1,6	2,6	1,6
Perusturvaltk / sos.- ja terveysasiat	1	1	1
hyvinvointipäällikkö / tilaajajohtaja	1	1	1
Palvelukeskus yht.	79,6	80,48	101,32

SUORITTEET JA TUNNUSLUVUT			
Suorite, tunnusluku	TA 2019	TA 2018	TP 2017
Kaupunginhallitus			
kokousten lukumäärä	22	22	22
käsiteltyjen asioiden lukumäärä	440	440	468
Ruokapalveluiden ateriamäärä	940 800	914 075	931 623
Maatilojen lukumäärä (aktiivivilat)	802	805	810
maksetut tuet, milj. euroa	30,0	30,5	27,5

ATK-työasemien lukumäärä			
hallinto	240	238	247
opetus	750	728	751
opetus, tabletit	265	265	265
kiinteistöt	20	20	20

Tuloslaskelmat

10 KAUPUNGINVALTUUSTO	TP 2017	TA+MUUT . 2018	LTK 2019	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
TUET JA AVUSTUKSET	0	45 000	51 000	13,3
TOIMINTATUOTOT	0	45 000	51 000	13,3
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-90 214	-63 780	-103 660	62,5
PALKAT JA PALKKIOT	-85 587	-60 500	-97 050	60,4
HENKILÖSIVUKULUT	-4 627	-3 280	-6 610	101,5
ELÄKEKULUT	-3 883	-2 980	-5 680	90,6
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-744	-300	-930	210,0
PALVELUJEN OSTOT	-53 176	-41 650	-44 750	7,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6 751	-33 800	-3 800	-88,8
MUUT TOIMINTAKULUT	-5 347	-48 150	-15 150	-68,5
TOIMINTAKULUT	-155 487	-187 380	-167 360	-10,7
TOIMINTAKATE	-155 487	-142 380	-116 360	-18,3

13 KAUPUNGINHALLITUS	TP 2017	TA+MUUT. 2018	TOT 5/2018	LTK 2019	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	4 898 717	4 139 020	1 249 191	4 076 800	-1,5
TUET JA AVUSTUKSET	263 373	312 810	32 150	309 780	-1,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	309 548	141 030	878	116 950	-17,1
TOIMINTATUOTOT	5 471 638	4 592 860	1 282 219	4 503 530	-1,9
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-4 938 448	-4 690 020	-1 454 451	-4 677 110	-0,3
PALKAT JA PALKKIOT	-3 486 748	-3 037 580	-1 204 596	-3 161 120	4,1
HENKILÖSIVUKULUT	-1 640 036	-1 652 440	-249 855	-1 515 990	-8,3
ELÄKEKULUT	-1 486 182	-1 520 030	-203 504	-1 393 880	-8,3
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-153 854	-132 410	-46 352	-122 110	-7,8
PALVELUJEN OSTOT	-53 724 386	-53 748 370	-22 319 280	-55 043 820	2,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 099 785	-1 138 620	-471 893	-1 158 220	1,7
AVUSTUKSET	-1 454 402	-1 399 850	-577 163	-1 416 850	1,2
MUUT TOIMINTAKULUT	-749 510	-816 560	-203 032	-933 560	14,3
TOIMINTAKULUT	-61 966 531	-61 793 420	-25 025 818	-63 229 560	2,3
TOIMINTAKATE	-56 494 893	-57 200 560	-23 743 600	-58 726 030	2,7
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
MUUT RAHOITUSKULUT	-0	0	0	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0	
VUOSIKATE	-56 494 893	-57 200 560	-23 743 600	-58 726 030	2,7

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala (Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta)

Vastuuhenkilöt

Sivistystoimenjohtaja Timo Ahvo
Varhaiskasvatusjohtaja Miia Kemppi
Liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja Teija Nevalainen
Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja Kirsi Lähde

Toiminnan kuvaus

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala keskittyy omassa palvelutuotannossa lakisääteisten palvelujen järjestämiseen sekä toimii yksityisten ja kolmannen sektorin palvelutuottajien kumppanina.

Toimiala tuottaa kuntalaisille henkistä kasvua kehittäviä ja fyysistä hyvinvointia edistäviä perus- ja hyvinvointipalveluja varhaiskasvatukseen, koulutukseen, kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueilla. Palvelut tuotetaan lähialueilla tai keskitetysti. Omaa palvelutuotantoa täydennetään tarvittaessa yksityisillä ostopalveluilla. Lähipalvelut tarjotaan tasapuolisesti ja kustannustehokkaasti eri osissa Orimattilaa.

Toiminnan muutokset vuonna 2019 ja perustelut muutoksille

Opetuspalveluissa oppilasmäärä kasvaa yläkoulussa, mihin tarvitaan lisää opetustunteja ja lisätilaa Orimattilan yhteiskouluun. Oppilashuoltoresurssia lisätään psykologilla ja kuraattorilla yhteistyössä Myrskylän ja Pukkilan kuntien kanssa. Joustavaa perusopetusta kehitetään ohjaustoiminnalla. Koulujen oppimisympäristöjä kehitetään. Erkko-lukion kehittämissuunnitelmaa toteutetaan lukio-opetuksen vetovoimaisuuden lisäämiseksi.

Nuorten syrjäytymisen estämiseksi nuorisopalveluissa järjestetään toimintaa Duunari-pajassa ja Moottoripajassa. Uuden urheilutalon 1. vaihe liikuntahalli otetaan käyttöön vuoden alusta 1/3 henkilötyövuoden lisäyksellä. Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa pyritään kehittämään tapahtumien järjestämistä yhteistyössä kaupungin konsernipalvelujen ja järjestöjen kanssa.

Suunnitteluvuodet 2019 – 2021; keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset kehittämisohjelman mukaisesti

Suunnitteluvuosina sivistys- ja hyvinvointitoimialan palvelutuotannossa on keskeistä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen tarkoituksenmukaisen palveluverkon puitteissa. Suunnitteluvuosille tehdään Orimattila strategiaan pohjautuen

2018-2021 sivistys- ja hyvinvointitoimialan kehittämissuunnitelma, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyy.

SITOVAT TALOUSTAVOITTEET 2019 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIVALIOKUNTA					
Ulkoiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	2 643 368	2 612 500	2 382 100	2 429 740	2 478 340
Muutos		-1,7 %	-8,8 %	2 %	2 %
Toimintamenot	24 165 156	24 252 890	25 317 650	25 824 003	26 340 480
Muutos		0,4 %	4,4 %	2 %	2 %
Toimintakate (netto)	-21 521 788	-21 640 390	-22 935 550	-23 394 263	-23 862 140
Muutos		-0,06 %	6,0 %	2 %	2 %

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIVALIOKUNTA					
Sisäiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	6 000	4 700	4 400		
Muutos		-21,7 %	-6,4 %		
Toimintamenot	6 911 518	7 157 440	7 354 240		
Muutos		3,6 %	2,7 %		
Toimintakate (netto)	-6 905 518	-7 152 740	7 349 740		
Muutos 3,6%		3,6 %	2,8 %		

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2019

Toiminnallinen tavoite 1 / Varhaiskasvatuspalvelut	
Laaditaan selvitys palvelusetelin käyttöönotosta vuodelle 2020 yksityiseen varhaiskasvatukseen.	
<u>Mittari/Arviointitapa</u>	<u>Tavoitetaso 2019</u>
Selvityksen valmistuminen.	Selvitys valmiina elokuussa ja käytössä talousarvion 2020 valmistelussa.
<u>Toteutuma</u>	
Toiminnallinen tavoite 2 / Opetuspalvelut	
Opiskeluhoitopalveluissa on riittävä ja suositusten mukainen resurssi. Kehitetään koulukuljetusten järjestämistä ja seurantaa. Kehitetään aktiivisesti lukio-opetusta Erkko-lukion vetovoimaisuuden vahvistamiseksi.	
<u>Mittari/Arviointitapa</u>	<u>Tavoitetaso 2019</u>
OH-henkilöstön suositusten mukaiset resurssit: koulupsykologi / 600-800 oppilasta koulukuraattori / 600-800 oppilasta	Yhteistyösopimus Myrskylän ja Pukkilan kuntien kanssa, työn aloitus 1.8.2019.
Koulukuljetusohjelmisto ja kuljetusten digitaalinen seurantajärjestelmä on hankittu ja käytössä.	Kuljetukset on suunniteltu sähköisesti lukuvuodelle 2019 – 2020 ja käytössä on kuljetusten digitaalinen seurantajärjestelmä.
Urheilulinjalle hakeutuu 20 opiskelijaa. Urheilulinjalle varataan lukion budjetin sisältä opetukseen resurssi ja lisäksi kehittämisrahaa 5000 vuodelle 2019, joka sisältyy lukiolle talousarviossa varattavaan kokonaiskehittämisresurssiin.	Lukion kehittämisohjelma: Lukion urheilulinja aloittaa syksyllä 2019.
<u>Toteutuma</u>	
Toiminnallinen tavoite 3 / Nuorisopalvelut	
Työpajalla voidaan tunnistaa, arvioida ja tunnustaa työpajalla tehtyä osaamista ja hyväksyä se oppilaitoksessa.	

<p><u>Mittari/Arviointitapa</u></p> <p>Opinnollistamisen käynnistäminen yhteistyössä Koulutuskeskus Salpauksen kanssa.</p> <p>Tunnistettujen opintojaksojen / -viikkojen määrä</p>	<p><u>Tavoitetaso 2019</u></p> <p>Työpajatoiminnan opinnollistaminen on käynnistetty.</p> <p>Tunnistettujen opintojaksojen / -viikkojen määrä: 2</p>
<p>Toteutuma</p>	
<p>Toiminnallinen tavoite 4 / Liikuntapalvelut</p> <p>Harrastetakuun mukaisten toimenpiteiden edistäminen: liikuntasalien käyttömaksut ovat kuntalaisille maksuttomien liikuntatoimintojen osalta maksuttomia, kaupungin subventoi alle 18-vuotiaiden liikuntatoimintaa 50 %:lla todellisista käyttökuluista. Avustukset kohdennetaan lasten- ja nuorten liikuntatoimintaan.</p>	
<p><u>Mittari/Arviointitapa</u></p> <p>Liikuntapaikkamaksujen alentaminen ja avustuskriteerien uudistaminen</p> <p>Alle 18-vuotiaille myönnettyjen vakiovuorojen suhteellinen osuus</p>	<p><u>Tavoitetaso 2019</u></p> <p>Liikuntapaikkamaksut ovat alennettu ja avustuskriteerit ovat uudistettu.</p> <p>Kaudelle 2019 – 2020 myönnettyistä vakiovuoroista yli 40 % on alle 18-vuotiaiden liikuntatoimintaa.</p>
<p>Toteutuma</p>	
<p>Toiminnallinen tavoite 5 / Kirjastopalvelut</p> <p>Lasten ja nuorten kirjastopalveluiden kehittäminen yhdessä päiväkotien ja koulujen kanssa.</p>	
<p><u>Mittari/Arviointitapa</u></p> <p>Kirjastovierailujen määrä.</p>	<p><u>Tavoitetaso 2019</u></p> <p>10 vierailua vuoden aikana.</p>
<p>Toteutuma</p>	
<p>Toiminnallinen tavoite 6 / Kulttuuripalvelut</p> <p>Lisätään kirjaston ja kulttuurin yhteistyötä ja toteutetaan toimintaa yhdistysten kanssa.</p>	
<p><u>Mittari/Arviointitapa</u></p> <p>Järjestettävien tapahtumien määrä</p> <p>Asiakaspalaute</p>	<p><u>Tavoitetaso 2019</u></p> <p>Neljä yhteistä tapahtumaa tai näyttelyä joko kirjaston tai muun yhteisön kanssa.</p>

Toteutuma	
Toiminnallinen tavoite 7 / Sivistustoimen hallinto	
Sivistys- ja hyvinvointitoimialan palveluverkkoselvityksen laadinta.	
<u>Mittari/Arviointitapa</u>	<u>Tavoitetaso 2019</u>
Palveluverkkoselvityksen valmistuminen koko toimialan osalta. palvelualakohtaiset tavoitteet määritelty koko toimialaa koskevat tavoitteet määritelty	Palveluverkkoselvitys valmistuu keväällä ja se ohjaa vuosien 2020 ja 2021 taloussuunnitelmaa.
Toteutuma	

Sitovien tavoitteiden kytkeytyminen strategiaan

Vetovoima ja kasvu – Onnistuva Orimattila
1, 2 / Varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut: Järjestämme seudun parhaat varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut. 3, 6, 7 / Nuoriso- ja kulttuuripalvelut: Edistämme aktiivisesti asukasluvun kääntymistä kasvuun 5 / Kirjastopalvelut: Kehitämme asukkaille vetovoimaisia vapaa-aika-, kulttuuri- ja liikuntapalveluita.
Yhteisöllisyys ja osallistuminen – Onnellinen Orimattila
2,6 / Opetus- ja kulttuuripalvelut: Kehitämme toimintamme siten, että asiakastyytyväisyys ja asukastyytyväisyys ovat korkealla tasolla. 6 / Kulttuuripalvelut: Rakennamme avointa ja positiivista ilmapiiriä.
Toimintojen kehittäminen – Oivaltava Orimattila
2, 6 / Opetus- ja kulttuuripalvelut: Kehitämme toimintaamme siten, että asiakastyytyväisyys ja asukastyytyväisyys ovat korkealla tasolla. 4, 6, 7 / Liikunta- ja kulttuuripalvelut: Otamme uusien toimintamallien kehittämisen osaksi kaupungin pysyvää toimintatapaa.

Informatiiviset tunnusluvut

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN (Vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)			
Tulosalue	TA 2019	TA 2018	TP 2017
Hallinto	6	6	6
Opetuspalvelut	225	223	224
Kulttuuripalvelut	1,5	1,5	1,5
Kirjastopalvelut	8	8	8

Liikuntapalvelut	6	5,5	5,5
Nuorisopalvelut	12,5	7,5	7,5
Päivähoitopalvelut	155,5	155,5	155,5
Palvelukeskus yht.	414,5	411	408

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN			
Suorite, tunnusluku	TA 2019	TA 2018	TP 2017
Lapsia varhaiskasvatuspalvelujen ja esiopetuksen piirissä lkm	725	725	690
Perusopetuksen kustannukset € / oppilas	8 280	7 938	8 180
Perusopetuksen oppilasmäärä	1874	1 872	1870
Lukiokoulutuksen kustannukset € / oppilas	10 310	8 131	10 580
Opiskelijamäärä	150	160	144
Opetuskiinteistöt	10	10	11
Kirjastolainan hinta €	2,3	2,3	2,5
Kokonaislainaus	310 000	300 000	229 159
Uimahallin kävijät	35 000	43 000	34 449
Kuntosalin kävijät	26 000	30 000	25 950
Liikuntaryhmien kävijät	7 000	7 500	7 000
Kävijät nuorisopalvelujen tapahtumissa	1 800	1 800	1 780
Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä	100	100	132
Nuorten työpajan asiakasmäärä	30	30	24
Taidemuseon kävijämäärä	3 500	3 000	2 280
Wellamo-opiston orimattilaiset opiskelijat	1 500	1 500	1 520
Avoin päiväkotikiinpan toimintaan osallistuneet	310	330	327
Avoin päiväkotikiinpan kävijät	7300	10 000	9 732

Tuloslaskelma

40 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIVALIOK.	TP 2017	TA+MUUT. 2018	LTK 2019	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	1 206 052	1 110 400	1 102 100	-0,7
MAKSUTUOTOT	1 031 611	1 068 100	952 200	-10,9
TUET JA AVUSTUKSET	353 784	360 500	285 000	-20,9
MUUT TOIMINTATUOTOT	57 922	78 200	47 200	-39,6
TOIMINTATUOTOT	2 649 368	2 617 200	2 386 500	-8,8
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-17 810 844	-18 124 880	-18 989 860	4,8
PALKAT JA PALKKIOT	-14 270 367	-14 634 710	-15 492 990	5,9
HENKILÖSIVUKULUT	-3 540 477	-3 490 170	-3 496 870	0,2
ELÄKEKULUT	-2 881 163	-2 836 070	-2 864 270	1,0
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-659 314	-654 100	-632 600	-3,3
PALVELUJEN OSTOT	-5 900 705	-5 937 790	-6 084 830	2,5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-835 952	-758 850	-825 990	8,8
AVUSTUKSET	-1 543 437	-1 575 520	-1 601 100	1,6
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 994 027	-5 013 290	-5 170 110	3,1
TOIMINTAKULUT	-31 084 966	-31 410 330	-32 671 890	4,0
TOIMINTAKATE	-28 435 598	-28 793 130	-30 285 390	5,2
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSKULUT	-0	0	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	
VUOSIKATE	-28 435 598	-28 793 130	-30 285 390	5,2

Tekninen toimiala (Elinvoima- ja tekninen valiokunta)

Vastuuhenkilöt

Tekninen johtaja Seppo Määttä
Toimitilajohtaja Jussi Törrönen
Vesilaitoksen johtaja Mikko Paajanen

Toiminnan kuvaus

Elinvoima- ja teknisen valiokunnan tehtäviin kuuluvat elinkeinotoimen kehittäminen sekä maankäytön ja infrastruktuurin suunnittelu, kunnossapito ja rakennuttaminen. Lisäksi sen tehtäviin kuuluvat kaupungin toimitilojen ylläpito ja rakennuttaminen ja vesilaitoksen toiminta.

Toiminnan muutokset vuonna 2019 ja perustelut muutoksille

Elinvoima- ja maankäytön osalta keskeisenä tehtävänä on tukea kaupungin elinvoimaa ja kilpailukykyä kaavoituksellisin ja maankäytöllisin ratkaisuin. Kaupungilla tulee olla riittävästi monipuolista tonttivarantoa eri alueilla. Vuonna 2019 keskitytään erityisesti kaavoitushankkeiden tehokkaaseen läpivientiin uuden lisähenkilöstön ja ostopalveluiden mahdollistamana. Elinkeinotoimen osalta siirretään Hennan markkinointivastuu konsernihallintoon sekä varaudutaan samalla Lahti Regionista irtautumisesta 1.1.2019 johtuen kaupungin oman markkinointitoiminnan vahvistamiseen..

Yhdyskuntatekniikan osalta keskeistä ensi vuonna on tuottaa aluekehityshankkeiden tueksi infrastruktuuriratkaisuja. Ratkaisujen osalta seurantaan erityisesti investointien oikea-aikaisuutta ja laadukkuutta niin toteutuksessa kuin taloudellisen ennakkoinnin onnistumisessakin. Toisena toiminnan muutoksena on alueurakan systemaattinen seuranta ja valvonta. Tällä muutoksella haetaan parempaa palvelun laatua alueiden hoitoon sekä toisaalta pyritään vaikuttamaan jo ennakolta siihen, että hoidossa ei syntyisi laatupoikkeamia.

Tilapalvelun toiminnassa on keskeisellä sijalla hyvien ja toimivien tilojen tarjoaminen niin koulu, päiväkotikiin kuin hallinto- ja toimistotiloiksiin. Ajankohtaista ovat myös sisäilman parantaminen ja tähän vaikuttaminen mm. ennakoivilla peruskorjaustoimenpiteillä sekä uusilla teknologiaratkaisuilla. Tilapalvelussa peruskorjaushankkeiden suunnitelmallisella käynnistämällä tehdään toimenpideohjelma kiinteistömäärän korjausvelan pienentämiseksi. Lisäksi tilapalvelu käyttää uutta teknologiaa mm. ilmanvaihtokoneistoissa, avain- ja kameratekniikassa. Ilmanvaihdon anturitekniikan täydentämällä saavutetaan nykyistä varmempi rakennusvaurioiden ennalta ehkäisykyky ja parantuneella informaatiolla sisäilmaolosuhteiden seurantaan saadaan nykyistä nopeampi puuttumiskynnys.

Suunnitteluvuodet 2019 – 2021; keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset kehittämisohjelman mukaisesti

Elinvoima- ja maankäyttö keskittyy erityisesti strategisen kaavasuunnittelun roolin vahvistamiseen sekä maankäytön suunnitelmalliseen kehittämiseen. Elinkeinotoimi keskittyy yritysysteistyön tiivistämiseen ja kaupungin näkyvyyden lisäämiseen. Yhteistyötä jatketaan LADEC:in sekä yrittäjäjärjestöjen kanssa.

Yhdyskuntatekniikka keskittyy toiminnassaan tukemaan kaupungin aluekehitystavoitteiden toteuttamista yhteistyössä eri johtorakentajien kanssa. Tähän liittyen yhdyskuntatekniikan keskeisinä tavoitteina on keskittyä investointien taloudellisen ennakkoinnin onnistumiseen, korjausvelan vähentämiseen toimenpideohjelmia toteuttamalla sekä asiakaskokemusten parantamiseen. Asiakaspalvelukokemusten parantamisessa keskeisellä sijalla on alueiden hoidon laadun parantaminen.

Tilapalvelun tavoitteena on turvata käyttäjille terveelliset ja turvalliset tilat. Tilapalvelussa keskitytään peruskorjauksiin ja korjausvelan vähentämiseen sekä erilaisten teknologiaratkaisujen hyödyntämiseen osana hyvää kiinteistöhoitoa. Tilapalvelu haluaa ennakkoidusti vaikuttaa siihen, että tilat pysyvät strategiseksi valitun kuntotason yläpuolella. Lisäksi tilapalvelu linjaa edelleen, että huonokuntoisista ja/tai tarpeettomista tiloista kaupungin tulee luopua.

Tuloarviot ja määrärahat

SITOVAT TALOUSTAVOITTEET 2019					
TEKNINEN TOIMIALA					
Ulkoiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	4 203 966	4 266 855	4 177 808	4 180 000	4 207 000
Muutos		1,5 %	- 2,09%	0,05 %	0,64 %
Toimintamenot	7 597 571	8 158 880	8 362 480	8 529 730	8 700 320
Muutos		7,4 %	2,5 %	2 %	2 %
Toimintakate (netto)	-3 393 604	-3 891 995	- 4 184 672	-4 349 730	-4 206 950
Muutos		14,7 %	7,5 %	3,9 %	3,3 %

TEKNINEN TOIMIALA					
Sisäiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	5 713 695	5 931 280	6 044 750		
Muutos		3,8 %	1,9 %		
Toimintamenot	450 732	546 240	540 100		
Muutos		21,2 %	-1,1 %		
Toimintakate (netto)	5 562 963	5 385 040	5 504 650		
Muutos		-3,2 %	2,2 %		

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2019

(vähintään yksi valtuustoon nähden sitova tavoite joka tulosalueelta)

1. Riittävä ja alueellisesti monipuolinen pientalojen ja työpaikka-alueiden tonttitarjonta
2. Strateginen maankäyttösuunnitelma laaditaan vuonna 2018. Maankäytön suunnitelmallisuutta jatketaan kaavoituksen suhteen vuonna 2019 siten, että kaavoitukselle asetetaan pitkän tähtäimen suunnitelma tonttitarjonnan riittävyyden ja monipuolisuuden takaamiseksi.
3. Keskustan kehittämissuunnitelma alustavat suunnitelmat asukas- ja yritys näkökulmat huomioon ottaen valmistuvat vuonna 2019
4. Tilapalvelun hallinnoiman kiinteistömäärän korjausvelan vähentäminen suunnitelmallisesti. Päivitetään pitkän ajan peruskorjaussuunnitelmakouluverkko selvityksen pohjalta.
5. Yhdyskuntatekniikan investointihankkeiden toteutuminen taloudellisesti ennakoitulla tavalla. Toiminnan ja kustannuslaskennan systemaattinen muuttaminen siten, että kustannusarvot, johon vaikuttavat myös aikataulut sekä laatu, pitävät aikaisempaa paremmin paikkansa.
6. Alueurakoinnin toteuttaminen sopimuksen ja laatuvaatimusten mukaisesti.
7. Elinvoiman vahvistaminen

Toiminnallinen tavoite 1

Riittävä ja alueellisesti monipuolinen pientalojen ja työpaikka-alueiden tonttitarjonta

Mittari/Arviointitapa

tonttimäärä/alue

Tavoitetaso 2019

Keskusta 15-20 tonttia
Pennala 15-20 tonttia
Artjärvi 3-5 tonttia
Henna 15-20 tonttia
Virenoja 0 tonttia
työpaikkatontit 15-20 hehtaaria

Toteutuma

Toiminnallinen tavoite 2

Strateginen maankäyttösuunnitelma laaditaan vuonna 2018. Maankäytön suunnitelmallisuutta jatketaan kaavoituksen suhteen vuonna 2019 siten, että kaavoitukselle asetetaan pitkän tähtäimen suunnitelma tonttitarjonnan riittävyyden ja monipuolisuuden takaamiseksi.

<p><u>Mittari/Arviointitapa</u> Suunnitelman valmistumisaikataulu.</p>	<p><u>Tavoitetaso 2019</u> Suunnitelman laatiminen elokuuhun 2019 mennessä</p>
<p>Toteutuma</p>	
<p>Toiminnallinen tavoite 3 Keskustan kehittämissuunnitelma alustavat suunnitelmat asukas- ja yritys näkökulmat huomioon ottaen valmistuvat vuonna 2019</p>	
<p><u>Mittari/Arviointitapa</u> Alustavien suunnitelmien valmistumisen aikataulu</p>	<p><u>Tavoitetaso 2019</u> Keskustan kehittämissuunnitelman alustavat suunnitelmat valmistuvat 31.12.2019 mennessä</p>
<p>Toteutuma</p>	
<p>Toiminnallinen tavoite 4 Tilapalvelun hallinnoiman kiinteistömäärän korjausvelan vähentäminen suunnitelmallisesti. Päivitetään pitkänajan peruskorjaussuunnitelma kouluverkkoselvityksen pohjalta.</p>	
<p><u>Mittari/Arviointitapa</u> Suunnitelma toteuttamisen arviointi.</p>	<p><u>Tavoitetaso 2019</u> Suunnitelma on laadittu elokuuhun 2019 mennessä.</p>
<p>Toteutuma</p>	
<p>Toiminnallinen tavoite 5 Yhdyskuntatekniikan investointihankkeiden toteutuminen taloudellisesti ennakoitulla tavalla. Toiminnan ja kustannuslaskennan systemaattinen muuttaminen siten, että kustannusarviot, johon vaikuttavat myös aikataulut sekä laatu, pitävät aikaisempaa paremmin paikkansa.</p>	
<p><u>Mittari/Arviointitapa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - talouden toteuma - aikataulun toteuma 	<p><u>Tavoitetaso 2019</u> Hankkeet toteutuvat</p> <ul style="list-style-type: none"> - toteuma kaupungin talousarvioon nähden +-10 % . - aikatauluissa
<p>Toteutuma</p>	

<p>Toiminnallinen tavoite 6</p> <p>Alueurakoinnin toteuttaminen sopimuksen ja laatuvaatimusten mukaisesti.</p>	
<p><u>Mittari/Arviointitapa</u></p> <p>Kirjallisesti kirjattujen poikkeamien määrä.</p>	<p><u>Tavoitetaso 2019</u></p> <p>Poikkeamien määrä on 2/kausi (talvi- ja ke- säkausi).</p>
<p>Toteutuma</p>	
<p>Toiminnallinen tavoite 7</p> <p>Elinvoiman vahvistaminen Osatavoite 1: Yritysten toimintaedellytysten kehittäminen Osatavoite 2: Houkuttelevammat asuin, yritys ja logistiikkatontit (Elinkeino ja maankäyttö) Osatavoite 3: Elinkeino-ohjelman selkeyttäminen teknisen toimialan kehittämisohjelman kautta</p>	
<p><u>Mittari/Arviointitapa</u></p> <p>yrityskierrokset ja yhteiset tilaisuudet yrittäjien kanssa työpaikkojen määrän kasvu yrityskontaktoinnin määrä</p>	<p><u>Tavoitetaso 2019</u></p> <p>yrityskierrokset ja yhteiset tilaisuudet yrittäjien kanssa 10 yrityskontaktien määrä 100 yhteydenottoa/vuosi</p>
<p>Toteutuma</p>	

Sitovien tavoitteiden kytkeytyminen strategiaan

Vetovoima ja kasvu – Onnistuva Orimattila
Alueiden kehittämistyössä tavoitteena on monipuolinen tonttitarjonta sekä suunnitelmallinen kaavoittaminen ja maankäyttö. Aloitamme keskustan kehittämissuunnitelman laadintaa alkuselvityksillä sekä vahvistamme yritysysteistyötä. Tilapalvelussa tavoitteena oleva pitkän aikavälin peruskorjaussuunnitelman laatiminen, mikä lisää investointien suunnitelmallisuutta ja ennakoivaa johtamista. Suunnitelmassa keskeisessä osassa on käyttäjien tulevaisuuden kiinteistöjen käyttötarpeet. Yhdyskuntatekniikassa taloudellista ennakoitavuutta pyritään parantamaan kustannuslaskennan kehittämisellä.
Yhteisöllisyys ja osallistuminen – Onnellinen Orimattila
Toimintojen kehittäminen – Oivaltava Orimattila
Yhdyskuntatekniikassa pyritään parantamaan alueurakoinnin palvelun laatua mm. valvontaa ja seurantaa lisäämällä.

Informatiiviset tunnusluvut

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN (vakinaiset ja määräaikaiset, ei työllistämistuella palkatut)			
Tulosalue	TA 2019	TA 2018	TP 2017
Elinkeino ja maankäyttö	12,1	10,3	11,06
Hallintopalvelut		-	
Maankäytön palvelut		-	
Yhdyskuntatekniikan palvelut	4,15	4,4	3,1
Tilapalvelu	16,05	14,5	13,8
Vesilaitos	10,35	10,25	11
Toimiala yht.	42,65	39,45	38,96

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA; YHDYSKUNTATEKNIikka			
Suorite, tunnusluku	TA 2019	TA 2018	TP 2017
Kunnossapidettävät kaavatiet ja kevyen liikenteen väylät (km)	157,87	154,22	156,775 km
Metsät (ha)	414	404	
Maankaatopaikkojen kuormamäärät yht. (lkm)	7 161		
Katuvalaistus energiakulutus (Kwh)	1 055 255 kWh		
Katuvalojen määrä	1786		
Uusien hankittujen leikkivälineiden määrä (lkm)	10		
Kunnostettujen viheralueiden määrä (kpl)	4		

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA; ELINVOIMA JA MAANKÄYTTÖ			
Suorite, tunnusluku	TA 2019	TA 2018	TP 2017
Myydyt omakotitalotontit (Keskusta: 2+2, Pennala 0+7, Artjärvi1+0)	keskusta 5 Pennala 5 Artjärvi 0 Henna 5	keskusta 2 Pennala 1 Artjärvi 1	6 myyty (sis 2 vuokratont. lunastusta) 3 vuokrattu
Vapaat omakotitontitArolassa huomioitu mahdollinen marjametsänkaaren rakentaminen (ei sivukujia). Arvio perustuu siihen, että tänä vuonna ei luovutettaisi enää yhtään tonttia.	105 (Arola 35, Jokela 7, Käkelä 2, Jymyllinnanmäki 1, Pennala 24, Henna 26, Artjärvi 10)	52	49, joista 11 varattu vuoden lopussa
Kaavoitetut uudet asuintontit	20 (Virenoja)	30	0
Hyväksytyt kaavat	6	4	3
Hyväksytyt kaavat (k-m2)	1500 k-m2	1500 k-m2	1
Kaavaehdotusten muistutukset	10	10	1
Kaavavalitukset	0	0	0
Vähämerkityksellisen asemakaavan kiertonopeus	8 kk	8 kk	7 kk
Asemakaavan kiertonopeus	10 kk	12 kk	11 kk
Poikkeamisluvat/suunnittelu-tarveratkaisut	10 kpl	10 kpl	8

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA; TILAPALVELU			
Suorite, tunnusluku	TA 2019	TA 2018	TP 2017
Rakennetut toimitilakiinteistöt lukumäärä	42	40	43
Rakennusten yhteenlaskettu huoneala	68268 hum ²	66 703 hum ²	65 176 hum ²
Lämmitysenergian kulutus / normitettu keskikulutus	11800 MWh 172 KWh/hum ²	10 780 MWh	10048 MWh 154,17 KWh/hum ²
Sähkön kulutus	6000 MWh 87,9 KWh/hum ²	5 323 MWh	5393 MWh 82,74 KWh/hum ²
Kiinteistön hoito- ja kunnossapitokulut	2382040 €/v 34,89 €/hum ²	2 281 950 €/v 34,23 €/ hum ² /v	2 174 337 €/v 33,36/hum ² /v
Kiinteistön ylläpitokulut	2631731 €/v 38,55 €/hum ² /v	2 561 340 €/v 38,40 €/ hum ² /v	2 442 541 €/v 37,48€/hum ² /a3
Käyttäjäpalvelut	133230 €/v	129 320 €/v	123424 €/v

Tuloslaskelma

51 ELINVOIMA- JA TEKNINEN VALIOK.	TP 2017	TA+MUUT. 2018	LTK 2019	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	2 758 906	2 722 720	2 853 218	4,8
MAKSUTUOTOT	14 095	2 000	2 000	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	184 760	283 380	187 640	-33,8
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 053 239	7 190 060	7 179 700	-0,1
TOIMINTATUOTOT	10 011 000	10 198 160	10 222 558	0,2
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-1 890 600	-1 970 940	-2 010 640	2,0
PALKAT JA PALKKIOT	-1 457 692	-1 518 370	-1 572 490	3,6
HENKILÖSIVUKULUT	-432 908	-452 570	-438 150	-3,2
ELÄKEKULUT	-368 498	-385 170	-374 360	-2,8
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-64 410	-67 400	-63 790	-5,4
PALVELUJEN OSTOT	-2 851 373	-3 383 840	-3 298 430	-2,5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 731 912	-1 725 060	-1 814 150	5,2
AVUSTUKSET	-212 590	-209 720	-236 720	12,9
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 450 096	-1 415 560	-1 542 640	9,0
TOIMINTAKULUT	-8 136 570	-8 705 120	-8 902 580	2,3
TOIMINTAKATE	1 874 430	1 493 040	1 319 978	-11,6

Vesilaitos

Vastuuhenkilöt:

Vesilaitoksen johtaja Mikko Paajanen

Toiminnan kuvaus

Vesilaitos on vesihuoltolain mukainen vesihuoltolaitos, joka huolehtii kaupungin hyväksymällä toiminta-alueella vesihuollosta. Vesilaitos toimii Elinvoima- ja teknisen valiokunnan alaisena taseyksikkönä. Vesilaitos huolehtii Orimattilan Vesi Oy:n omistaman vesi- ja viemärlaitoksen käytöstä ja liiketoiminnasta. Rakentamisesta vastaa Vesi Oy.

Toiminnan muutokset vuonna 2019 ja perustelut muutoksille

Vesilaitoksen henkilökunnassa tapahtui vuoden 2018 aikana merkittäviä muutoksia, kun 40 % suorittavan tason työntekijöistä vaihtui. Tarkoituksena kuitenkin on, että käyttötoiminta ja pienet kunnossapitotehtävät hoidetaan edelleen 5 henkilön voimin. Vuoden 2019 alkupuolella on mahdollista, että joudutaan turvautumaan ulkopuolisen asiantuntemuksen hankkimiseen ostopalveluna. Vesilaitoksen kokonaishenkilömäärä on edellisvuoden tapaan 10 henkilöä.

Suunnitteluvuodet 2019 – 2021; keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset kehittämissuunnitelman mukaisesti

Vesilaitoksen henkilöstön vaihtuvuus on minimoitava ja tietotaito on pyrittävä säilyttämään omassa organisaatiossa.

Vesiyhtiön vuosittainen investointimäärä on koko vesilaitoksen liikevaihtoon verrattuna suuri, jonka vuoksi yksi keskeisimmistä kehitettävistä asioista on investointien suunnittelun ja toteutuksen kehittäminen entistä taloudellisemmaksi ja paremmin ennakoitavaksi.

Toimintaa pyritään kehittämään kokonaisuudessaan asiakaslähtöisempään suuntaan. Tämä tulee näkymään muun muassa toimintaan liittyvien prosessien asiakaslähtöisyyden arviointina. Asiakaslähtöisyyden ja asiakastyytyvyyden arviointia edesautetaan käyttämällä nykyteknologian avaamia uusia mahdollisuuksia.

Tuloarviot ja määrärahat

SITOVAT TALOUSTAVOITTEET 2019					
Vesilaitos					
Ulkoiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	2 291 222	2 344 800	2 454 368	2 454 368	2 480 000
Muutos		2,34 %	4,67 %	0 %	1 %
Toimintamenot	2 346 472	2 292 350	2 437 970	2 476 000	2 493 000
Muutos		-2,31 %	6,35%	1,6 %	0,69%
Toimintakate (netto)	-55 250	- 52 450	16 398	-21 632	-13 000
Muutos		-5,1 %	131,3 %	-232%	-40 %

SITOVAT TALOUSTAVOITTEET 2019					
Vesilaitos					
Sisäiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	106 750	101 900	111 650		
Muutos		-4,5 %	9,6 %		
Toimintamenot	18 616	14 480	15 290		
Muutos		-22,2 %	5,6 %		
Toimintakate (netto)	88 134	87 420	96 360		
Muutos		-0,8 %	10,2 %		

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2019

(vähintään yksi valtuustoon nähden sitova tavoite joka tulosalueelta)

Toiminnallinen tavoite 1	
Asiakaslähtöisen toiminnan kehittäminen	
<u>Mittari/Arviointitapa</u> Asiakastyytyväisyyden nykytilan selvitys ja pitkäjänteisen mittausjärjestelmän määrittely valmis	<u>Tavoitetaso 2019</u> Toteutettu vuoden 2019 loppuun mennessä
Toteutuma	
Toiminnallinen tavoite 2	
Henkilöstön tyytyväisyyden parantaminen	
<u>Mittari/Arviointitapa</u> Tyytyväisyyden lähtötason selvitys ja tavoitetason määrittely	<u>Tavoitetaso 2019</u> Toteutettu vuoden 2019 loppuun mennessä
Toteutuma	
Toiminnallinen tavoite 3	
Investointien suunnittelun ja toteutuksen kehittäminen	
<u>Mittari/Arviointitapa</u> Investointeihin liittyvien käytäntöjen dokumentointi	<u>Tavoitetaso 2019</u> Toteutettu vuoden 2019 loppuun mennessä
Toteutuma	
Toiminnallinen tavoite 4	
Pääprosessien dokumentointi	
<u>Mittari/Arviointitapa</u> Dokumentoitujen pääprosessien määrä (kpl/vuosi)	<u>Tavoitetaso 2019</u> 3 prosessia/vuosi
Toteutuma	

Toiminnallinen tavoite 5 Energian käytön tehostaminen	
<u>Mittari/Arviointitapa</u> Talousveden tuotantoon ja jäteveden käsitelyyn käytetty energia (kWh/m ³)	<u>Tavoitetaso 2019</u> Puhdas vesi alle 0,7 kWh/m ³ Jätevesi alle 2,28 kWh/m ³
Toteutuma	
Toiminnallinen tavoite 6 Veden jakelun vähäisten laatuhäiriöiden määrän vähentäminen (ruoste, ilma, yms.)	
<u>Mittari/Arviointitapa</u> Vähäisten laatuhäiriöiden määrä (kpl/vuosi)	<u>Tavoitetaso 2019</u> Alle 15 kpl/vuosi
Toteutuma	

Sitovien tavoitteiden kytkeytyminen strategiaan

Vetovoima ja kasvu – Onnistuva Orimattila
Yhteisöllisyys ja osallistuminen – Onnellinen Orimattila
Henkilöstön hyvinvoinnin kehittämiseen keskitytään vesilaitoksella henkilöstön työtyytyväisyyttä parantamalla.
Toimintojen kehittäminen – Oivaltava Orimattila
Vesilaitos kehittää palvelujaan selvittämällä tässä vaiheessa palvelujen kehitystarpeet ja –suunnat sekä vähentämällä vähäisten laatuhäiriöiden määrää veden jakelussa. Pääprosessien dokumentoinnilla vesilaitos vastaa asiakastytyväisyyden kehittämistavoitteeseen sekä toimintamallien kehittämiseen.
Taloudellista taloudenhoitoa on tehdä energiatehokkaita ratkaisuja. Samalla tehostetaan investointien suunnitelmallisuutta osana ennakoivia investointeja ja taloudellista taloudenhoitoa.

Tuloslaskelma

500 VESILAITOS	TP 2017	TA+MUUT. 2018	LTK 2019	Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	2 395 218	2 446 700	2 566 018	4,9
Vesimaksut	736 377	739 700	781 055	5,6
Jätevesimaksut	1 160 523	1 185 000	1 259 955	6,3
Perusmaksut, mittarivuokrat	355 311	354 000	375 008	5,9
Muut liiketoiminnan tuotot	143 008	168 000	150 000	-10,7
HENKILÖSTÖKULUT	-510 593	-495 650	-517 070	4,3
PALKAT JA PALKKIOT	-398 965	-390 100	-412 440	5,7
Vakinaisten palkat	-268 814	-276 840	-349 000	26,1
Varallaolokorvaukset	-29 980	-35 000	-35 840	2,4
Erilliskorvaukset	-15 325	-16 500	-16 890	2,4
Kesätyöntekijöiden palkat	0	-6 000	-6 140	2,3
KuEL-varhemaksut	-10 157	-8 340	-8 340	0,0
Muut työeläkemaksut	-1 494	0	0	
Laskenn. Sosiaalimaksulisät	-1 758	0	0	
Muut asiantuntijapalvelut	-75 053	-81 000	-70 000	-13,6
Vaatteisto	-6 937	-5 000	-6 000	20,0
Välilliset verot	-781	0	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2 429	0	0	
Viivästyskorkotulot	2 429	0	0	
MUUT RAHOITUSKULUT	-43	0	0	
Muut rahoituskulut	-43	0	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	2 386	0	0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	35 269	139 870	112 758	-19,4

Ympäristövaliokunta

Vastuhenkilö:

Johtava rakennustarkastaja Jorma Hämäläinen

Toiminnan kuvaus

Ympäristövaliokunnan tehtävänä on tuottaa lakisäätteisiä viranomaispalveluja, jotka tuotetaan omalla organisaatiolla. Viranomaispalvelut ovat mm. maa-aineslupaviranomaisen, leirintäalueviranomaisen, ympäristönsuojeluviranomaisen ja rakennusvalvontaviranomaisen palveluja.

Toiminnan muutokset vuonna 2019 ja perustelut muutoksille

Ympäristönsuojelulle on tullut uusi lakisäätteen velvoite (JäteL 124 §), jonka mukaan vaarallisia jätteitä muodostavien toimintojen ja laitosten sekä ammattimaista kuljettamista tai keräystä harjoittavien, jätteen välittäjinä toimivien sekä jätteiden kansainvälisiä siirtoja harjoittavien laitosten kartoittaminen, riskien arviointi sekä näiden osalta valvontaohjelman päivittäminen.

Ensi vuonna on tarkoituksena kilpailuttaa ja käyttöönottaa rakennusvalvonnan sähköisen asiointi. Käyttöönotto edellyttää ohjelmiin tehtäviä muutoksia, päätöksiä sähköisestä pysyväisarkistoinnista, taloudellista lisäpanostusta, koulutusta sekä toimintatapojen ja ohjeistuksen uusimista. Sähköisen asiointin avulla voidaan antaa asiakkaalle ohjausta ja neuvontaa sekä jättää sähköisesti lupahakemus liitteineen. Kaikki viestintä tapahtuu ohjelman sisällä. Toimintatapa on jo käytössä mm. Lahdessa. Sähköinen asiointipalvelu parantaa palveluiden saatavuutta sekä toisaalta vähentää työtä, kun tietoja ei tarvitse enää syöttää Trimble järjestelmään. Luonnollisesti viranhaltijat tarkastavat tiedot myös jatkossa, mutta sähköisessä muodossa. Asiakkaan kannalta lupahakemuksen jättäminen edellyttää vahvaa tunnistautumista.

Suunnitteluvuodet 2019 – 2021; keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset kehittämissuunnitelman mukaisesti

Rakennustarkastus keskittyy rakennuslupien valvontaan sekä sähköisen asiointin käyttöönottoon.

Ympäristövaliokunnan sähköisen lupa- ja valvontajärjestelmän sekä sähköisen arkistoinnin käyttöönotto.

Orimattilan kaupungin EKOLAn uudistaminen ja hyödyntäminen riskienhallinnassa.

Vesien tilan seuranta.

Tuloarviot ja määrärahat

SITOVAT TALOUSTAVOITTEET 2019					
Ympäristövaliokunta					
Ulkoiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	169 397	176 000	201 000	186 000	186 000
Muutos		3,9 %	14,2 %	-7,46 %	0 %
Toimintamenot	906 384	310 100	343 340	350 200	357 200
Muutos		-65,8 %	10,7 %	2 %	2 %
Toimintakate (netto)	-736 987	-134 100	-142 340	-164 200	-171 200
Muutos		44,5 %	6,1 %	15,4 %	4,3 %

SITOVAT TALOUSTAVOITTEET 2019					
Ympäristövaliokunta					
Sisäiset	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatulot	2 084	2 000	10 000		
Muutos		-4,0 %	400,0 %		
Toimintamenot	29 432				
Muutos					
Toimintakate (netto)	-27 348	2 000	10 000		
Muutos		-92,7 %	400,0 %		

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2019

(vähintään yksi valtuustoon nähden sitova tavoite joka tulosalueelta)

1. Rakennustarkastuksen sähköiseen asiointiin siirtyminen 2018-2019
2. Jätelain 124 §:n mukainen toimintojen ja laitosten kartoitus, riskinarviointi ja valvontaohjelman päivitys näiltä osin
3. Ekolan uudistaminen

Toiminnallinen tavoite 1

Jätelain 124 §:n mukainen toimintojen ja laitosten kartoitus, riskinarviointi ja valvontaohjelman päivitys näiltä osin

<u>Mittari/Arviointitapa</u> Kartoitus, riskinarviointi ja päivitys tehty	<u>Tavoitetaso 2019</u> 50 %
Toteutuma	
Toiminnallinen tavoite 2 Ekolan uudistaminen	
<u>Mittari/Arviointitapa</u> Hankesuunnitelman laatiminen	<u>Tavoitetaso 2019</u> Suunnitelma laadittu ja ulkopuolista rahoitusta haettu
Toteutuma	
Toiminnallinen tavoite 3 Rakennustarkastuksessa sähköiseen asiointiin siirtyminen: Vaihe 2 (2019): Sähköisen asioinnin käyttöönoton käytännön valmistelut	
<u>Mittari/Arviointitapa</u> Käyttöönottopvm.	<u>Tavoitetaso 2019</u> Sähköinen asiointi käyttöönotettu 31.12.2019 mennessä
Toteutuma	

Sitovien tavoitteiden kytkeytyminen strategiaan

Vetovoima ja kasvu – Onnistuva Orimattila
Mahdollistaa terveellisen ja viihtyisän elin- ja toimintaympäristön sekä asukkaille että yrityksille ja edistää näin asukasmäärän kasvua ja yritysten markkinointia.
Yhteisöllisyys ja osallistuminen – Onnellinen Orimattila
Ekola edellyttää kuntalaisten, kolmannen sektorin, yritysten, päättäjien ja viranomaisten osallistamista yli kuntarajojen. Rakennusvalvonta parantaa palvelujen saavutettavuutta sähköisen asioinnin käyttöönotolla.
Toimintojen kehittäminen – Oivaltava Orimattila
Kiertotalouden kehittäminen. Riskienhallinnan kehittäminen. Ympäristötietoisuuden ja ympäristömyönteisten toimintatapojen kehittäminen.

Informatiiviset tunnusluvut

HENKILÖSTÖ TULOSALUEITTAIN			
Tulosalue	TA 2019	TA 2018	TP 2017
Rakennustarkastus	2,25	2	2 *)
Ympäristönsuojelu	2,25	2	2 *)

*) Rakennustarkastuksessa ja ympäristönsuojelussa on lisäksi toimistosihteri, jonka palkkakulut maksetaan elinkeino- ja maankäytön tulosalueelta

SUORITTEITA JA TUNNUSLUKUJA TULOSALUEITTAIN			
Suorite, tunnusluku	TA 2019	TA 2018	TP 2017
Rakennusluvut	200	200	186
Uudet asunnot luvilla	50	50	43
Kerrosala	22000	22 000	17 800
Ympäristölupapäätökset ja yhdistelmäluvut	9	8	6+1 rekisteröinti
Maa-ainesluvut	3-5		
Ilmoitukset	50		
Rekisteröidyt	1-2		
Maksulliset valvontakäynnit	10		
Maksuttomat valvontakäynnit	30		

Tuloslaskelma

52 YMPÄRISTÖVALIOKUNTA	TP 2017	TA+MUUT LTK 2019 2018		Ero%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	502	2 000	0	-100,0
MAKSUTUOTOT	170 980	176 000	186 000	5,7
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	15 000	
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	10 000	
TOIMINTATUOTOT	171 482	178 000	211 000	18,5
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-242 122	-259 550	-263 440	1,5
PALKAT JA PALKKIOT	-195 158	-210 470	-215 890	2,6
HENKILÖSIVUKULUT	-46 964	-49 080	-47 550	-3,1
ELÄKEKULUT	-38 823	-40 270	-39 290	-2,4
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-8 141	-8 810	-8 260	-6,2
* PALVELUJEN OSTOT	-662 528	-45 950	-76 000	65,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-705	-1 500	-2 300	53,3
MUUT TOIMINTAKULUT	-30 461	-3 100	-1 600	-48,4
TOIMINTAKULUT	-935 817	-310 100	-343 340	10,7
TOIMINTAKATE	-764 335	-132 100	-132 340	0,2

* sis. Pelastustoimen maksuosuutta 1.1.-31.5.2017

Tuloslaskelma

26.11.2018									
		2017	2018	2019		2020	2021	2021	
1000 euroa		TP	TPE	TAE	Muutos % 2016- 2017	TS	TS	Soteuud.	
Toimintatuotot	+	10 287	8 749	8 780,1	0,4	9 055	9 235	9 235	
Myyntituotot		6 452	5 115	5 275,9	3,1				
Maksutuotot		1 211	931	1 135,8	22,0				
Tuet ja avustukset		802	1 012	848,4	-16,2				
Muut tuotot		1 822	1 691	1 520,0	-10,1				
Valmistus omaan käyttöön									
Toimintakulut	-	94 450	94 200	96 720,2	2,7	98 654	100 627	44 291	
Henkilöstömenot		25 161	25 109	26 044,7	3,7				
Palveluiden ostot		60 743	60 449	61 810,6	2,3				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		3 664	3 844	3 748,2	-2,5				
Avustukset		3 203	3 179	3 237,6	1,8				
Muut kulut (*		1 679	1 619	1 879,1	16,1				
Toimintakate		-84 163	-85 451	-87 940,1	2,9	-89 599	-91 392	-35 056	
Verotulot	+	55 842	55 824	58 380,0	4,6	60 132	62 155		
Valtionosuudet	+	32 288	31 926	32 058,8	0,4	32 000	32 000	38 470 *	
Rahoitustuotot ja -kulut									
Korkotuotot	+	213	200	220,0	10,0	240	260		
Muut rahoitustuotot	+	1 676	1 660	1 708,0	2,9	1 708	1 708	1 076	
Korkokulut	-	361	400	700,0	75,0	700	850		
Muut rahoituskulut	-	8	12	10,2	-15,0	8	8		
Vuosikate		5 487	3 747	3 716,5	-0,8	3 773	3 873	4 490	
Suunnitelmapoistot	-	3 362	3 700	3 700	0,0	3 800	3 900	3 900	
Arvonlennut	+/-	42		0		0	0		
Tilikauden tulos		2 083	47	16,5	-64,9	- 27	- 27	590	
Poistoeron lisäys/vähennys	-/+	33	27	27	0,0	27	27	27	
Investointivar. lisäys/väh.	-/+	0	0	0		0	0		
Pakollisten var. lis./väh.	-/+	0	0	0		0	0		
Rahastojen lisäys/väh.	-/+	0	0	0		0	0		
Tilikauden yli-/alijäämä	-/+	2 116	74	43,5	-41,2	0	0	617	

*verorahoitus yhteensä

TASEVAIKUTUS	2017	2018	2019		2020	2021
	TPE	TPE	TAE		TS	TS
Oma pääoma						
Peruspääoma (sidottu)	41 342	41 342	41 342		41 342	41 342
Muu opo (=rahastot)	0	0	0		0	0
Edell. tilik. ylijäämä/alij.	9 907	12 023	12 097		12 141	12 141
Tilikauden ylij./alijäämä	2 116	74	43		0	0
Oma pääoma yht.	53 365	53 439	53 483		53 483	53 483
Vapaa oma pääoma yht.	12 023	12 097	12 141		12 141	12 141
(= katettava alijäämä)						

TUNNUSLUKUJA						
Toimintatuotot/toim.kulut,%	10,9	9,3	9,1		9	9
Vuosikate prosenttia poistoista	161,2	101,3	100,4		99,3	99,3
Vuosikate, euroa/asukas	338	230	226		227	231
Asukasmäärä 31.12.	16 225	16 300	16 420		16 620	16 800

TS-vuosi 2020 on laskettu olettamuksilla, että toimintatuotot kasvavat vuoden 2019 tasosta 2 % ja ja verotulot 3 %. Valtionosuuksien on arvioitu pysyvän nykytasossa. Menoihin on arvioitu 2 % kasvu vuoden 2019 tasoon. Käyttöomaisuuden myyntivoittojen lisäystä on arvioitu 100 teur.

TS-vuosi 2021 on laskettu olettamuksilla, että toimintatuotot nousevat 2 %, verotulot 3 %, valtionosuudet pysyvät vuoden 2019 tasossa ja menot kasvavat 2 %. Käyttöomaisuuden myyntivoittojen lisäystä on arvioitu 100 teur. Vuoteen 2021 on arvioitu veroperusteen muutosta 220 teur.

TS-vuosien suuruusluokat eivät pidä paikkaansa, mikäli maakuntahallinto käynnistyy nyt valmistelussa olevan aikataulun mukaan.

Investoinnit

Määrärahat ja tuloarviot vuonna 2019				
euroa				
Toimielin		Menot	Tulot	Netto-
<i>Investointiryhmä</i>				menot
Kustannuspaikka				
Kaupunginhallitus				
<i>910 Maa- ja vesialueet</i>				
9201 Kiinteistöjen osto ja myynti (9050)		500 000	85 000	415 000
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>		500 000	85 000	415 000
Kaupunginhallitus yhteensä		500 000	85 000	415 000
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta				
<i>946 Kiinteät rakenteet ja laitteet, sivistys- ja hyvinvointivaliokunta</i>				
9572 Lähiliikuntapaikka keskustaan (skeittipaikka)		140 000	50 000	90 000
9573 Urheilutalon ulkoliikuntapaikka		670 000	134 000	536 000
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä</i>		810 000	184 000	626 000
<i>944 Koneet ja kalusto, sivistystoimi</i>				
9758 Urheilutalon irtaimisto		143 000		143 000
9767 Liikuntatoimen koneet (mönkijä)		30 000		30 000
<i>Koneet ja kalusto yhteensä</i>		173 000		173 000
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta yhteensä		983 000	184 000	799 000
Elinvoima- ja tekninen valiokunta				
<i>952 Rakennukset, elinvoima- ja tekninen valiokunta</i>				
9433 Yhteiskoulun tilamuutokset		215 000		215 000
9452 Jokivarren koulun A, C osat		160 000		160 000
9451 Myllylän koulu		700 000		700 000
9427 Peltolan päiväkodin vanha osa		50 000		50 000
9448 Länsi-Orimattilan päiväkot		725 000		725 000
9594 Paloasema (pelastuslaitos)		2 750 000		2 750 000
9435 Tilapalvelun kiinteistöjen teknis-		500 000		500 000
tä tasoa ylläpitävä rakentaminen				
<i>Talonrakennus yhteensä</i>		5 100 000	0	5 100 000

Toimielin				
<i>Investointiryhmä</i>		Menot	Tulot	Netto-
Kustannuspaikka				menot
<i>955 Kiinteät rakenteet ja laitteet, elinvoima- ja tekninen valiokunta</i>				
9605 Pennalan uuden asuinalueen kadut		850 000		850 000
9550 Arolan alueen katurakentaminen		1 510 000		1 510 000
9566 Henna-Tuuliharjan teollisuusalueen katurak.		100 000		100 000
9570 Sampolan teoll.alueen liikennejärjestelyt		100 000		100 000
9566 Hennan asuinalueen katurakentaminen		1 100 000		1 100 000
9236 Yhdyskuntatekniset vähäiset rakennushankkeet		250 000		250 000
9541 Keskustan kehittäminen		550 000		550 000
9608 Kankaanmäentien ja Helsingintien liikennejärjestelyt		450 000		450 000
9551 Katujen peruskorjaukset		1 470 000		1 470 000
9556 Katujen päällystäminen		320 000		320 000
9537 Hulevesijärjestelmien peruskorjaukset		150 000		150 000
9560 Katuvalaistuksen saneeraukset		205 000		205 000
9558 Uusien katuvalojen rakentaminen		150 000		150 000
9575 Leikkipaikat		40 000		40 000
9576 Koirapuisto		70 000		70 000
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä</i>		7 315 000		7 315 000
Elinvoima- ja tekninen valiokunta yhteensä		12 415 000		12 415 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ		13 898 000	269 000	13 629 000
------------------------------	--	-------------------	----------------	-------------------

INVESTOINNIT INVESTOINTIRYHMITTÄIN				
		Menot	Tulot	Nettomenot
Aineettomat hyödykkeet		0	0	0
Kiinteä omaisuus		500 000	85 000	415 000
Talonrakennus		5 100 000	0	5 100 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet		8 125 000	184 000	7 941 000
Irtain omaisuus		173 000	0	143 000
Muut aineelliset hyödykkeet				0
Käyttöomaisuusarvopaperit				0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ		13 898 000	269 000	13 629 000

INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2019 - 2023

Toimielin /Erittely

1000 euroa

päivitetty 30.11.2018

Nimitys INVESTOINTIMENOT	Kust. paik	Kust. arvio	Kust. arvon peruste	TOIMIELIMITÄIN JA HANKKEITTAIN					YHT elitek 2019-2023	Selitys investointihankkeelle
				2019 val	2020 val	2021 val.	2022 val.	2023 val		
KAUPUNGINHALLITUS										
Virallinen tekstiosuus										
Maanosto	maanosto	9 201		500	250	250	250	250	1 500	Maanostot tapahtuvat kaupungin strategisilta alueilta erillisten päätösten mukaan. Maanostot kohdistuvat sekä asuin- että teollisuuskäyttöön että katualueiden hankintaan.
Suunterveyden huollon tilat	korjausinv.	-	1 000						0	Investointitarve liittyy mahdollisiin Orimattilan seudun terveydenhuollon kiinteistö kuntayhtymän purkautumisjärjestelyihin.
Tuuliharjan (Hennan) maanostot	maanosto	9 201		0	0	0	1 000	1 000	2 000	Tuuliharjan osalta vuosina 2019-2020 viedään eteenpäin alueen suunnittelua. Maanhinnat vuosina 2022 - 2023. Toteutus suunnittelukauden jälkeen.
Hallitus yhteensä				500	250	250	1 250	1 250	3 500	
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIVALIOKUNTA										
Lähiliikuntapaikka keskustaan	uusinv.			140					140	KH 27.3.2017 §124 /SIVItk vastaus valtuustoaloitteeseen. Uuden skeittipaikan rakentaminen 2018. Valtionavustus saatu 2018 30 %. Hankkeen arvioitu kustannusarvio 150 000, josta vuonna 2018 käytetään 52 000 ja 100 000 vuonna 2019.
Urheilutalon irtaimisto	uusinv.			143		35			178	Kh 8.5.2017 § 183. Urheilutalon 1.vaiheen kalusto ja välineet. Yhdeksän ampumataulua. SivHyVal 19.9.2017. Vuonna 2019: urheiluvälineiden säilytyskalusteita ja urheiluvälineitä liikunta- ja opetuspalveluille.
Liikuntatoimen irtaimisto (mönkijä oheislaitteineen)				30						
Pääkirjasto/kulttuuri ja nuorisopalvelut	korj.inv.		ei TS						0	Kirjasto- ja kulttuuritalon yhteyteen nuoriso- ja tapahtumatila. Esitys sivistystoimen kehittämissuunnitelmassa 2013-2017. Tarveselvitys 2020.
Päiväkotien tilaratkaisut	uusinv.		ei TS						0	Sivistys- ja hyvinvointitoimiala laatii päiväkotitiloista selvitykset. Päiväkotitiloja esiopetukseen voitaisiin ohjata esim. Tönnön koululle, Jokivarren koululle ja Vuorenmäen koululle. Edellyttää toimitiloilta muutosrakentamista. Tarveselvitys 2019.
Urheilutalon ulkoliikuntapaikat	uusinv.			670			250		920	Kh 22.2.2016 § 48. Hiekkatekonurmi ja lähiliikuntapaikka (tenniskentät, koripallokenttä, kaukalo) vanhan Urheilutalon paikalle 2021. Valtionavustus max 25 %. Vuonna 2019: tekonurmi hankesuunnitelmassa laskettujen kustannusten mukaisesti. Kaukalon valaistus ja pohjustus Jymylinnan mäelle. Vuonna 2022: Yhteiskoulun lähiliikuntapaikka urheilutalohankkeen suunnitelman mukaisesti. (Avin avustus 20 %)
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta yhteensä				983	0	35	250	0	1 238	

Toimielin /Erittely

1000 euroa

Nimitys

TOIMIELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN

päivitetty 30.11.2018

INVESTOINTIMENOT

Kust. paik	Kust. arvio	Kust. arvioon peruste	2019 val	2020 val	2021 val.	2022 val.	2023 val	YHT elitek 2019-2023
------------	-------------	-----------------------	----------	----------	-----------	-----------	----------	----------------------

Selitys investointihankkeelle

ELINVOIMA -JA TEKNINEN VALIOKUNTA

Koulu- ja päiväkotirakennukset											
Virenojan päiväkoti	uusinv.	-	1 550	ei TS						0	Hankeen tarpeellisuus arvioidaan valtuustokauden aikana. Kustannusarvio Peltolan päiväkodin laajennuksen pohjalta. Sivistystoimen kehittämissuunnitelman kautta tulee esitys päiväkodin rakentamisesta. Tarveselvitys 2019.
Yhteiskoulun tilamuutokset	korjausinv.	9 433		TS	215		9 340	6 860		16 415	Suunnittelu 2018-19 ja toteutus 2021 VE2: uudisrakennuksen kustannusarvio yhteensä 16,2 milj. euroa, valmis syksyllä 2023 2019: 215 teuroa 2020: 5,1 milj. runko ja vesikatto 2021: 10,1 milj loppuunsaattaminen, kalustus, käyttöönotto 2022: 0,5 milj. euroa (lukion ulkoseinä) ja 2023: 0,5 milj. euroa (lukion loppuunsaattaminen)
Jokivarren koulun A, C -osat	peruskorj.			ei TS	160	500	0			660	2019: sisäilmakorjaus, 2020: vesikaton uusiminen 1200 m2, yläpohjan kunnostus.
Myllylän koulu	peruskorj.			ei TS	700	0				700	2019: lattian tiivistys ja uusien pintojen rakentaminen sekä vesikaton huoltomaalaus 3400 m2, vanhan osan luokkien alakattojen korjaukset
Peltolan päiväkodin vanha osa	peruskorj.			ei TS	50	650				700	Peltolan päiväkodin vanhan osan peruskorjaus ja toiminnallinen muutos, IV-saneeraus.
Tönnön koulu	peruskorj.			ei TS		0	20	300		320	Tönnön koulun alakaton ja tiivistyksen korjaukset. Lattiamattojen vaihto, seinämaalaus sekä alapohjan puhdistus. Rakennuksessa on sisätilojen peruskorjaustarve. Laajuus määritellään hankesuunnittelun yhteydessä.
Vuorenmäen koulu	peruskorj.			ei TS			50	500		550	Peruskorjaus ja muutos.
Länsi-Orimattilan alakoulu ja päiväko	uusinv.	-	3 450	TS	725	1 725	1 000			3 450	Päivähoito Hennaan 2019 - 2020, 1450 te. Toteutetaan vain mikäli ei toteudu muulla tavoin. Koulun suunnittelusta ja rakentamisesta (v. 2021 - 2021, yht. 2 milj. €) tehdään erillinen päätös.
Yhteensä					1 850	2 875	10 410	7 660	0	22 795	

Toimielin /Erittely

1000 euroa

Nimitys
INVESTOINTIMENOT

TOIMIELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN

päivitetty 30.11.2018

	Kust. paikk	Kust. arvio	Kust. arvion peruste	2019 val	2020 val	2021 val.	2022 val.	2023 val	YHT elitek 2019-2023	Selitys investointihankkeelle	
Muut toimitilat											
Pääkirjasto / kulttuuri- ja nuorisopalvelut	-	-	50	ei TS						0	Kirjasto- ja kulttuuritalon yhteyteen nuoriso- ja tapahtumatila. Esitys Sivistystoimen kehittämissuunnitelmassa 2013-2017. Hankesuunnittelu 2020 ja suunniteltu toteutus 2022.
Urheilukentän kuuluttamo- ja urheilumajarakennus				ei TS						0	TS 2018 ja HS 2019. Suunnittelu 2020 ja toteutus 2021.
Käkelän palvelukeskus E-rakennus (Lettulan saneeraus)	peruskorj.	-	1 050	ei TS						0	Peruskorjaus ja käyttötarkoituksen muutos. Suunnitelmat on tehty asutokäyttöön. Kohteen kuntoluokka on heikko. KL(2017) 30,4 % ja rakennuksen asunto-osien korjaustarve on välitön (viiden vuoden sisällä) . Laskennallinen peruskorjaustarve on 835 000 euroa.
Kaupungintalon siiven muutostyöt	peruskorj.	-	1200	ei TS		250				250	Kaupungintalon siipirakennus on elinkaarensa päässä ja siinä on välitön peruskorjaustarve. Välittöminä toimenpiteinä kaupungintalon yläpohjan uusiminen 600 m2 sekä lisäsiiven purku 550 m2 . Näiden toimenpiteiden toteutus aika 2020-2021. Purkukustannukset (140 000 euroa) käyttötalouden meno. Selvitetään uuden osan rakentamistarvetta. Kustannusarviota tarkennetaan hankesuunnitelman mukaisesti.
Paloasema (Pelastuslaitos)	-	-		TS	2 750	2 750				5 500	Tarveselvitys on hyväksytty kh 25.9.2017 § 330; sen jälkeen kustannuksia tarkennettu. VE2: uudisrakennus kustannusarvio yhteensä 5,5 milj. euroa 2020: 2,5 milj. euroa (suunnittelu) 2021: 3 milj. euroa
Urheilutalon uudisrak. (uimahalli)	uusinv.	9 441	15 810	HS		4 527	6 011			10 538	Tarveselvitys ja hankesuunnitelma 2015. Rakennussuunnittelu 2016-2017. Toteutus on kaksivaiheinen. Vaihe I 2017-2018 ja vaihe II 2020-2021.
Yhteensä					2 750	7 277	6 261	0	0	16 288	
Teknistä tasoa ylläpitävä rakentaminen (toimitilat)											
Tilapalvelun kiinteistöjen teknistä tasoa ylläpitävä rakentaminen	korjausinv.	9 435	1000/v.		500	500	500	500	500	2 500	Elinvoima- ja teknisen valiokunnan erillisen päätöksen mukaisesti.
Yhteensä					500	500	500	500	500	2 500	

Toimielin /Erittely

1000 euroa

Nimitys
INVESTOINTIMENOT

TOIMIELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN

päivitetty 30.11.2018

	Kust. paikk	Kust. arvio	Kust. arvon peruste	2019 val	2020 val	2021 val.	2022 val.	2023 val	YHT elitek 2019-2023	Selitys investointihankkeelle
Asuinalueiden katurakentaminen (mahdollistaa tonttivarannon lisäyksen)										
Virenojan uuden asuinalueen kadut	uusinv.	-			50	500			550	Virenojan kehitystä tukevat infraratkaisut toteutetaan suunnittelukauden aikana. Alueella ei ole asemakaavaa. Alueelle olisi mahdollista saada 20-30 tonttia myyntiin. 2019: kaavoitus 2020: infran suunnittelu 2021:toteutus. Kustannusarvio tarkentuu suunnittelun valmistuessa. Tontit alueelta myyntiin 2021-22. Tontteja myyntiin n. 20-25.
Villin asuinalue							50	500	550	2020-2021 kaavoitus 2022 alueen infran suunnittelu 2023 alueen infran toteutus. Kustannusarvio tarkentuu suunnittelun valmistuessa. n. 20 tonttia myyntiin 2024. Myöhemmin alueelta on mahdollista myydä lisää.
Pennalan uuden asuinalueen kadut	uusinv.	-		850					850	Uotilanrinteen alueelta tulossa 24 tonttia myyntiin alkuvuoden aikana 2019. Alueella on voimassa asemakaava. 2019: infran toteutus heti alkuvuodesta
Sarvelan alueen katurakentaminen	uusinv.	9 603			0				0	
Arolan alueen katurakentaminen (oma alue, Kankaanmäen yhdystie)	uusinv.	9 550	1 355	1 510	650		20	200	2 380	Tarkoituksena rakentaa Metsärinteen alueelle Kankaanmäentien yhdystie, joka yhdistää liikenteen Arolantien ja Helsingintien välillä. Yhdystien suunnittelua on tehty yhdessä Kankaanmäentien/Helsingintien liittymäjärjestelyjen kanssa. 2019: yhdystien rakentaminen yhtäaikaaisesti Kankaanmäentien/Helsingintien liittymäjärjestelyjen kanssa. Hankkeissa on mukana ELY. Marjametsänkaaren toteutus. Marjametsänkaaren tontteja 17 kpl myyntiin 2019 tai 2020. Metsärinteen jtko (1 okt-tontti ja rivitalotontti) 2020: Marjametsänkaaren tonttikatujen rakentaminen. 43 tonttia. 2022-23:Mastotie 4 okt ja yksi rivitalotontti
Hennan asuinalueen katurakentaminen	sinv.43:4743	9 566		1 100	2 351	1 090	500	500	5 541	Toteutusjärjestys määräytyy hankkeen etenemisen mukaisesti.
Yhteensä				3 460	3 051	1 590	570	1 200	9 871	

Toimielin /Erittely

1000 euroa

Nimitys
INVESTOINTIMENOT

TOIMIELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN

päivitetty 30.11.2018

	Kust. paikk	Kust. arvio	Kust. arvon peruste	2019	2020	2021	2022	2023	YHT elitek	Selitys investointihankkeelle
				val	val	val.	val.	val	2019-2023	
Teollisuusalueet (mahdollistaa tonttivarannon lisäämisen)										
Villin teollisuusalueen katurakentaminen		-					50	500	550	2020-2021 kaavoitus 2022: infran suunnittelu 2023: infran toteutus
Pennalan pienteollisuusalue									0	Uuden alueen suunnittelu ja kaavoitus. Tavoitteena pienteollisuustontit.
Henna- Tuuliharja teollisuusalueen katurakentaminen	uusinv.	9 566		100		0	0	0	100	Tien ja alueen suunnittelu vuonna 2019 100 te. Hennan teollisuusalueen katujen rakentaminen alkaa suunnittelukauden jälkeen. Maanhankinnat suunnittelukauden lopulla.
Sampolan teollisuusalueen liikennejärjestelyt	uusinv.	-		100	0		0	0	100	Haettava ensin uusi tielinjausvaihtoehto, jonka pohjalle koko suunnittelu rakennetaan. Esisuunnittelu 2019. Toteutus suunnittelukauden jälkeen.
Yhteensä				200	0	0	50	500	750	
Yhdyskuntatekniikan pienet rakentamiskohteet										
Yhdyskuntatekniset uudet rakentamishankkeet (vähäiset)	uusinv.	9 236		250	250	250	250	250	1 250	Yhdyskuntatekniikan pienten rakennuskohteiden toteuttaminen: Elinvoima ja tekninen valiokunta päättää vuosittain sen sisällöstä. Ei pidä sisällään merkittäviä katujen tai yleisten alueiden katurakentamista.
Yhteensä				250	250	250	250	250	1 250	
Yhdyskuntatekniikan peruskorjauskohteet ja saneeraukset (ei synny uusia tontteja)										
Keskustan kehittäminen	korjausinv.	9 541		550	900				1 450	Tarkoituksena ratkaista Artjärventien ja Erkontien sekä Artjärventien ja Pakaantien liittymäratkaisut. Hanketta valmistellaan yhteistyössä ELY:n kanssa. 2019 Varsapuiston toteutus 450 teuroa ja risteyksen suunnittelu 100 teuroa. 2020: liittymäjärjestelyjen toteutus. Kustannusarvio tarkentuu suunnittelun valmistuessa.

Toimielin /Erittely

1000 euroa

päivitetty 30.11.2018

Nimitys INVESTOINTIMENOT	Kust. paik	Kust. arvio	Kust. arvion peruste	TOIMIELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN					YHT elitek 2019-2023	Selitys investointihankkeelle
				2019 val	2020 val	2021 val.	2022 val.	2023 val		
Kankaanmäentien ja Helsingintien liikennejärjestelyt	korjaus.	-		450	450				900	Kankaanmäellä terveysaseman risteysalue sekä Arolasta tulevan yhdyntien liittymäjärjestelyt. Toteutetaan ELY:n määräysten mukaisesti. Suunnittelu toteutetaan yhdessä Kankaanmäentien yhdyntien suunnittelun kanssa. 2019-2020: Toteutus. Toteutukseen tarvittavat määrärahatarpeet tarkentuvat, kun alueen suunnitelmat on laadittu.
Katujen peruskorjaukset	korjausinv.	9 551		1 470	1 215	100	150	0	2 935	Katujen korjausvelkaa vähentävät toimenpiteet. Pakolliset peruskorjaukset kaduille ja katuosuuksille erillisen suunnitelman mukaan. Suunnittelu pyritään ajoittamaan aina toteuttamista edelliselle vuodelle, jolloin määräraha arviot saadaan tarkennettua toteuttamisvuoden talousarvioon. 2019: Kaitilantie/Mustankorventie alueen toteutus(Käkeläntie, Kärrytie, Kärrypolku, Pitsitie ja Kärrysepäntie, Kärrypuisto). Niementien suunnittelu. 2020: Niementien korjaus ja Urheilutien suunnittelu. Niementie on kokoojakatu. Katu on todettu pahoin vaurioituneeksi. Kuntoluokka on 4(1-5) 2021: Urheilutien peruskorjaus, Opintien suunnittelu 2022: Opintien peruskorjaus Kustannusarviot ovat alustavia ja niitä tarkennetaan, kun suunnitelmat valmistuvat.
Olemassa olevien katujen päällystäminen	korjausinv.	9 556		320	330	300	250	250	1 450	Päällystetään sorateitä ja kunnostetaan olemassa olevia päällystettyjä alueita erillisen ohjelman mukaisesti. Ohjelman hyväksyy vuosittain elinvoima- ja tekninen valiokunta. Tehdään samalla puuttuvat multaukset mm. Aleksinpuisto, Hankaanoja, Arolan Marjametsänkaari.
Hulevesijärjestelmien peruskorjaukset	korjausinv.	9 537		150	150	150	150	150	750	Kaupungin hulevesijärjestelmät edellyttävät kunnossapitotoimien lisäksi myös niiden osittaista modernisointia. Hulevesijärjestelmien kunnossapidon osalta laaditaan suunnitelma, jota toteutetaan määrärahojen puitteissa. 2019: toimenpideohjelma hulevesijärjestelmän korjaamiseksi. Vuosittain määrärahaa käytetään suunnittelun lisäksi myös äkillisiin tai muutoin tarpeellisiin hulevesikorjauksiin.
Siltojen saneeraukset	korjausinv.	-			850				850	2020: Siltasuunnitelman mukaan siltojen peruskorjauksen toteutus (Erkontie)
Katuvalaistuksen saneeraukset	korjausinv.	9 560		205	161	151	47	0	564	Vuonna 2018 on laadittu toteutussuunnitelma, jonka mukaisesti katuvälöiden saneerausrakentamista viedään toteutukseen.

Toimielin /Erittely

1000 euroa

päivitetty 30.11.2018

Nimitys INVESTOINTIMENOT		Kust. päik	Kust. arvio	Kust. arvion peruste	TOIMIELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN					YHT elitek 2019-2023	Selitys investointihankkeelle
					2019 val	2020 val	2021 val.	2022 val.	2023 val		
Uusien katuvalojen rakentaminen	uusinv.	9 558			150	150	150	150	150	750	Vuonna 2018 on laadittu toteutussuunnitelma, jonka mukaisesti uusien katuvalojen rakentamista viedään toteutukseen.
Leikkipaikat	uusinv. korjausinv.	-			40					40	Leikkikenttien rakentaminen ja saneerauksen toteutus toimenpideohjelman 2017-2021 mukaisesti. 2019: Tönnön leikkikentän saneeraus
Yhteensä					3 335	4 206	851	747	550	9 689	
Kalusto ja muut											
Urheilutalo / Kiinteistöhuolto	uusinv.						30			30	Urheilutalon 2. vaiheen kiinteistöhuollon hankinnat.
Pohjakartta	uusinv.	9 753				50		50		100	Hennan pohjakartta, laadittu viimeksi 2005.
Koirapuisto	uusinv.	-			70					70	Koirapuiston suunnittelu ja rakennuttaminen. Pyritään saamaan ulkopuolista rahoitusta. Kustannusarvio tarkentuu myöhemmin.
Teknisen uudet konehankinnat	uusinv.	9 755				40				40	2020: mittaryhmän auto
Yhteensä					70	90	30	50	0	240	
Tilarakenteet					5 100	10 652	17 171	8 160	500	41 583	
Infrahankkeet					7 245	7 507	2 691	1 617	2 500	21 560	
Elinvoima ja tekninen valiokunta yhteensä					12 415	18 249	19 892	9 827	3 000	63 383	
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ					13 898	18 499	20 177	11 327	4 250	68 121	

Toimielin /Erittely

1000 euroa

päivitetty 30.11.2018

Nimitys	TOIMIELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN					YHT yhteis		Selitys investointihankkeelle			
	Kust. paik	Kust. arvio	Kust. arvioon peruste	2019 val	2020 val	2021 val.	2022 val.		2023 val	YHT elitek 2019-2023	
INVESTOINTITULOT											
Kiinteistöjen myynti (muut kuin Henna)	maanhank.	9 201			50	50	50	50	50	250	Maanmyyntitulojen budjetoinnissa on huomioitu vain maaomaisuuden tase-arvot.
Urheilutalon valtionosuudet		9 441	1 000			200	200			400	Uimahallin valtionosuudet.
Liikuntapaikka keskustaan					50						
Urheilutalon ulkoliikuntapaikat					134						
Hennan tonttitulot (tase)	maanhank.	9 201			35	60	60	60	60	275	Tonttien (keskusta, osa Länsirinne, osa Koulurinne) myyntituloista vain tasearvot budjetoidaan maanmyynteihin, voitot/tappiot kirjautuvat käyttötalouteen.
Kaikki investointitulot yhteensä					269	310	310	110	110	925	
NETTOINVESTOINNIT					13 629	18 189	19 867	11 217	4 140	67 196	

KAIKKI INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Menot	13 898	18 499	20 177	11 327	4 250	68 121
Tulot	269	310	310	110	110	925
Netto	13 629	18 189	19 867	11 217	4 140	67 196

	2019	2020	2021	2022	2023	Yhteensä
Peruskorjausinvestoinnit	7 560	8 456	10 861	8 757	900	36 534
Uudisinvestoinnit	5 808	9 703	9 066	1 270	2 100	26 709
Muut	0	90	0	50	0	140
Maanhankinnat	500	250	250	1 250	1 250	3 500
	13 868	18 499	20 177	11 327	4 250	68 121

Rahoituslaskelma

26.11.2018	2017	2018	2019	2020	2021	2021
	TP	TPE	TAE	TS	TS	Soteuud.
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta						
Tulorahoitus	5 432	3 747,6	3 684,0	3 773	3 873	4 490
Vuosikate	5 487	3 747,6	3 684,0	3 773	3 873	4 490
Satunnaiset erät		0,0	0,0	0	0	
Tulorahoituksen korjaukset	-55	0,0	0,0	0	0	
Investoinnit	-9 925	-13 279,0	-13 629,0	-18 189	-19 867	-19 817
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-11 576	-13 939,0	-13 898,0	-18 499	-20 177	-20 177
Rah.osuudet invest.menoihin	219	550,0	184,0	200	200	250
Pysyvien vastaavien hyöd. Luovutustulot	1 432	110,0	85,0	110	110	110
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta	-4 493	-9 531,4	-9 945,0	-14 416	-15 994	-15 327
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-1 891	426,0	-177,0	0	0	
Lainakannan muutokset	6 242	6 597,0	10 200,0	12 000	15 000	15 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000	13 000,0	15 000,0	16 500	19 000	19 000
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-5 758	-5 403,0	-5 800,0	-6 500	-7 000	-7 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 000	-1 000,0	1 000,0	2 000	3 000	3 000
Oman pääoman muutokset		0,0	0,0	0	0	
Muut maksuvalm. muutokset	-434					
Rahoituksen rahavirta	3 917,0	7 023,0	10 023,0	12 000,0	15 000,0	15 000
Kassavarojen muutos	-576	-2 508,4	78,0	-2 416	-994	-327
Kassavarojen muutos	-576	-2 508	78	-2 416	-994	-327
Kassavarat 31.12.	6 068	3 560,0	3 638	1 222	228	895
Kassavarat 1.1.	6 644	6 068,0	3 560	3 638	1 222	1 222
Talousarviolainakanta	40 663	47 260	57 460	69 460	84 460	84 460
Lainat euroa asukasta kohti	2 506	2 899	3 499	4 179	5 027	5 027
Asukasluku 31.12.	16 225	16 300	16 420	16 620	16 800	16 800
Lainat € / as. ilman tytäryht. lainoja	1 322	1 734	2 403			
Tunnuslukuja:						
a) Investointien tulorahoitus %	48,3	28,0	26,9	20,6	19,4	
b) Pääomamenojen tulorahoitus %	117,2	20,0	18,9	15,2	14,4	
c) Lainat euroa/asukas	2506,2	2899,4	3499,4	4179,3	5027,4	
d) Lainanhoitokate	1	0,7	0,7	0,6	0,6	
Suhteellinen velkaantuneisuus	49,6	54,0	63,0			
Omavaraisuusaste	50,7	47,0	43,0			
a) Kertoo, kuinka paljon nettoinvestoinneista on rahoitettu tulorahoituksella.						
b) Osoittaa vuosikatteen prosentiosuuden nettoinvestointien, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.						
d) Kertoo kaupungin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos tunnusluvun arvo jää alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.						

Henkilöstö

Kaupungin henkilöstö vuosina 2016 – 2019 (henkilötyövuosina)

	Ta 2019	Ta 2018	Tp 2017	Tp 2016
Konsernitoimiala				
Hallitus, päätöksenteko, yhteistoiminta	1	1	1,9	2
Elinkeinotoimi ja projektit / hyvinvointi- ja työllisyyspalvelut	3,5	3,5	3,92	4,37
Yleishallinto / hallinto- ja tukipalvelut	11	10	10	9,46
Asuntotoimi		0,3	0,3	0,3
Maaseututoimi	2,6	3	2,6	2,6
Ateria- ja puhtauspalvelut	60,5	61,08	81,92	76,5
Sosiaali- ja terveystyö	1	1	1	
yhteensä	79,6	79,88	101,64	95,23
				1
Sivistys- ja hyvinvointi				
Hallinto	6	6	6	6
Opetuspalvelut	225	223	224	216
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	9,5	9,5	9,5	10,5
Liikuntapalvelut	6	5,5	5,5	6,5
Nuorisopalvelut	12,5	7,5	7,5	7,5
Päivähoitopalvelut	155,5	155,5	155,5	152,5
yhteensä	414,5	407	408	399
Elinvoima- ja tekninen				
Elinkeino ja maankäyttö	12,1	10,3	11,06	10,1
Tilapalvelu	16,05	14,5	13,8	14,05
Yhdyskuntatekniikka	4,15	4,4	3,1	2,4
Vesilaitos	10,35	10,25	11	10
Rakennustark. ja ymp. suojelu	4,5	4	4	4
yhteensä	47,15	43,45	42,96	40,55
Kaupunki yhteensä	541,25	530,33	552,6	535,78

Vastuuhenkilöt

TALOUSARVION 2019 VASTUUHENKILÖT TULOSALUEITTAIN		
Tulosalue	Vastuuhenkilö	
1 Käyttötalous	Virkanimike	Viranhaltija
10 100 Valtuusto	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
13 110 Päätöksenteko- ja yhteistoiminta	"	"
13 130 Hallinto- ja tukipalvelut	Talous- ja hallintojohtaja	Päivi Suikkanen
13 150 Hyvinvointi- ja työllisyyspalv	Hyvinvointipäällikkö	
13 160 Ateria- ja puhtauspalvelut	Ruokapalvelupäällikkö	Elina Lempiäinen
13 170 Maaseututoimi	Maaseututoimenjohtaja	Minna Leminen
13 180 Sosiaali- ja terveysasiat	Hyvinvointipäällikkö	
Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta		
40 410 Sivistystoimen hallinto	Sivistystoimenjohtaja	Timo Ahvo
40 420 Opetuspalvelut	"	"
40 440 Aikuiskoulutus	"	"
40 460 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja	Kirsi Lähde
40 470 Liikunta- ja nuorisotoimi	Liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja	Teija Nevalainen
40 320 Lasten päivähoitopalvelut	Varhaiskasvatusjohtaja	Miia Kemppi
Elinvoima- ja tekninen valiokunta		
51 510 Elinvoima- ja maankäyttöpalvelut	Tekninen johtaja	Seppo Määttä
51 530 Yhdyskuntatekniikka	Tekninen johtaja	Seppo Määttä
51 540 Tilapalvelu	Toimitilajohtaja	Jussi Törrönen
52 560 Lupa- ja valvontapalvelut	Johtava rakennustarkastaja	Jorma Hämäläinen
51 500 Vesilaitos	Vesilaitoksen johtaja	Mikko Paajanen

2 Investoinnit	Virkanimike	Viranhaltija
13 KAUPUNGINHALLITUS		
13 910 Maa- ja vesialueet	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
13 912 Rakennukset	Toimitilajohtaja	Jussi Törrönen
13 914 Koneet ja kalusto	Kaupunginjohtaja	Osmo Pieski
40 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIVALIOKUNTA		
40 942 Rakennukset	Toimitilajohtaja	Jussi Törrönen
40 944 Koneet ja kalusto	Sivistystoimenjohtaja	Timo Ahvo
51 TEKNINEN LAUTAKUNTA		
51 950 Maa- ja vesialueet		
51 952 Rakennukset	Toimitilajohtaja	Jussi Törrönen
51 955 Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tekninen johtaja	Seppo Määttä
51 957 Koneet ja kalusto	Tekninen johtaja	Seppo Määttä
- erillishankkeet	Tekninen johtaja	Seppo Määttä

3 Tulos- ja rahoituslaskelman meno- ja tulolajit	Virkanimike	Viranhaltija
TULOSLASKELMA		
Verotulot	Talous- ja hallintojohtaja	Päivi Suikkanen
Valtionosuudet		
Korkotulot		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		
Muut rahoituskulut		
Suunnitelmapoistot		
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Poistoeron lisäys / vähennys		
Investointivarausten lisäys / vähennys		
Pakollisten varausten lisäys / vähennys		
Rahastojen lisäys / vähennys		
RAHOITUSLASKELMA		
Satunnaiset tuotot ja kulut	Talous- ja hallintojohtaja	Päivi Suikkanen
Pakollisten varausten lisäys / vähennys		
Antolainojen lisäys / vähennys		
Pitkäaik. saamisten lisäys / vähennys		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys / vähennys		

Hennan kustannusseuranta

	ilman alvia	sisältäen sekä käyttötalouden että investointipuolen menoeriä								Tilanne 15.3.2018		
Hennan kustannusseuranta												
	TILANNE 31.12.2017 asti			Toteuma 15.11.2018			TA 2019			YHTEENSA		
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto				Menot	Tulot	Netto
Länsi-Orimattilan osayleiskaavan muutos, Viljanieni-Henna	30 000	5 000	25 000							30 000	5 000	25 000
Asema Hennaan 2004 - hanke	29 040	13 500	15 540							29 040	13 500	15 540
Hennan alueen kehityskuvan ja osayleiskaavaluonnoksen vaikutusarviointi	9 000	4 500	4 500							9 000	4 500	4 500
Hennan keskustan ja asuntoalueiden ideasuunnittelu arkkitehtikilpailuna	33 807	23 000	10 807							33 807	23 000	10 807
Hennan osayleiskaavan muutos ja laadinta /Arkkitehtitoimisto Vuorinen	9 880	-	9 880							9 880	-	9 880
Hennan alueen liikenne-ennuste	10 985	-	10 985							10 985	-	10 985
Hennan pinta- ja pohja vesiselvitys	14 060	-	14 060							14 060	-	14 060
Hennan luonnokset	6 619	-	6 619							6 619	-	6 619
Hallintokuluja	850	-	850							850	-	850
SRV- Intotutkimushanke /kaupungin osuus	50 000	-	50 000							50 000	-	50 000
Masterplan/Orimattilan osuus	15 693	-	15 693							15 693	-	15 693
Hennan asema-alueen jatkosuunnittelu	2 000	-	2 000							2 000	-	2 000
Hennan 1. asemakaavan laatiminen	26 727	-	26 727							26 727	-	26 727
Hennan koordinaatiohanke (6115)	256 665	180 182	76 483							256 665	180 182	76 483
Yhteistoimintaympäristön kehittäminen Hennassa (1220)	73 835	45 607	28 228							73 835	45 607	28 228
Hennan vähähiil. Puutarhakaup.pilottihanke (6116)	254 554	210 743	43 811	2 635	- 226	2 861				257 189	210 517	46 672
Henna-maaseudun asumisen ja elinvoiman pilottihanke (6222)	69 062	50 056	19 006	76 598	33 943	42 655	49 460	34 640	14 820	195 120	118 639	76 481
1.1-31.12.2017	69 062	50 056	19 006							69 062	50 056	19 006
1.1-31.12.2018				76 598	33 943	42 655				76 598	33 943	42 655
1.1-30.6.2019							49 460	34 640	14 820	49 460	34 640	14 820
Kira-digi hanke (ei hankepäättöstä)				-	-	-				-	-	-
Resurssifiksu Henna (toteutusvuosi 2018)				37 007	34 350	2 657				37 007	34 350	2 657
Maaomaisuuden osto ja myynti	2 096 035	17 216	2 078 819	11 303	22 946	- 11 643				2 107 338	40 162	2 067 176
Hennan tonttien maanosto ja myynti				11 303	22 946	- 11 643	-	-	-	11 303	22 946	- 11 643
Tuuliharjan alue	13 498	-	13 498	86	-	86	100 000	-	100 000	113 584	-	113 584
Teollisuusalueen suunnittelu	-	-	-	86	-	86	100 000	-	100 000	86	-	86
Länsi-Orimattilan alakoulu ja päiväkot	-	-	-	-	-	-	725 000	-	725 000	725 000	-	725 000

	TILANNE 31.12.2017 asti			Toteuma 15.11.2018			TA 2019			YHTEENSÄ		
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto				Menot	Tulot	Netto
Hennan länsirinteen asemakaava	378	-	378	-	-	-	-	-	-	378	-	378
Infran toteuttaminen (yleiset tiet, kadut, maankaatopaikka)	5 512 168	-	5 512 168	701 755	-	701 755	1 100 000	-	1 100 000	7 313 923	-	7 313 923
Yleisselvitykset ja -suunnitelmat												
Yhteensä yleisselvitykset ja -suunnitelmat	95 152	-	95 152	-	-	-				95 152	-	95 152
Katu- ja rakennussuunnittelu												
Yhteensä katu- ja rakennussuunnittelu	94 758	-	94 758	-	-	-				94 758	-	94 758
Hennan liityntäpysäköintialueen suunnittelu ja toteutus												
Yhteensä liityntäpysäköintialue	119 223	-	119 223	-	-	-	40 000	-	40 000	159 223	-	159 223
										-	-	-
Hennan kevyen liikenteen silta				56 150		56 150				56 150	-	56 150
Yhteensä kevyen liikenteen silta	1 401 420	-	1 401 420	56 150	-	56 150				1 457 570	-	1 457 570
Hennan asema												
Yhteensä asema	1 661 790	-	1 661 790	303	-	303				1 662 093	-	1 662 093
Hennan bulevardi												
Yhteensä Bulevardin kustannukset	1 989 355	-	1 989 355	35 677	-	35 677	920 000	-	920 000	2 945 032	-	2 945 032
Asemanrinne							60 000		60 000			
Minttukuja, Maustekatu, Sahramikatu (Maustekatu -Minttukuja), Salviakuja, Korianterikuja ja Korianteripolku (2018), Timjamikuja (2019)	51 170	-	51 170	597 878	-	597 878	-	-	-	649 048	-	649 048
Koulurinteen katuja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maankaatopaikan suunnittelu												
Yhteensä maankaatopaikan kustannukset	38 067	-	38 067	-	-	-				38 067	-	38 067
Maankaatopaikan toteuttaminen												
Yhteensä	34 508	-	34 508	-	-	-				34 508	-	34 508
Maantien 140 parannus												
Yhteensä	25 808	-	25 808	11 748	-	11 748	60 000	-	60 000	97 556	-	97 556
Sekalaiset (rakennuttajapalvelut)												
Sekalaiset yhteensä	918	-	918	-	-	-	20 000		20 000	20 918	-	20 918
Hallinto	20 068	-	20 068	95 590	40 000	55 590	204 500	25 000	179 500	320 158	65 000	255 158
Matkakulut												
Hennan markkinointi	1 564	-	1 564	37 150		37 150	-	-	-	38 714	-	38 714
Hennan energiakulut				403		403				403	-	403
Kokouspalkkiot												
Tarjoilut												
Katujen hoitokulut							4 500	-	4 500	4 500	-	4 500
Joukkoliikennekulut	14 084	-	14 084	58 037	40 000	18 037	200 000	25 000	175 000	272 121	65 000	207 121
YHTEENSÄ	8 534 923	549 804	7 985 119	924 974	131 013	793 961	2 178 960	59 640	2 119 320	11 638 857	740 457	10 898 400

	TILANNE 31.12.2017 asti			Toteuma 15.11.2018			TA 2019			YHTEENSA		
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto				Menot	Tulot	Netto
Vesi Oy:n menoerät												
Hennan vesihuoltohanke 2007 kp 206										-	-	-
- vesijohtoverkosto	210 213		210 213							210 213	-	210 213
- jätevesiviemäriverkosto	215 267		215 267							215 267	-	215 267
	425 480		425 480							425 480	-	425 480
Herrala-Salpakangas 2010 -2011 kp 269										-	-	-
- vesijohtoverkosto	485 662		485 662							485 662	-	485 662
- jätevesiviemäriverkosto	486 615		486 615							486 615	-	486 615
Yhteensä	972 277		972 277							972 277	-	972 277
Herrala-Henna-yhdyslinja kp 176	12 012		12 012							12 012	-	12 012
										-	-	-
Hennan vesihuollon yleissuunnittelu 2013- kp 158	58 400		58 400							58 400	-	58 400
										-	-	-
Hennan eteläinen vesihuoltolinja kp 163	157 083		157 083							157 083	-	157 083
										-	-	-
Hennan pohjoinen JVP-asemanseutu kp 165	216 741		216 741							216 741	-	216 741
										-	-	-
Bulevardi-Minttukuja (Länsirinne 1-vaihe) kp 222	414 434		414 434	-		-				414 434	-	414 434
										-	-	-
Sähköliittymät/JVP Asemanrinne ja Korianterikuja	6 930		6 930							6 930	-	6 930
										-	-	-
Henna 3. vaihe kp234				355 380		355 380				355 380	-	355 380
										-	-	-
Hennan vh yleissuunnittelu 2017-18 kp 243				10 097		10 097				10 097	-	10 097
										-	-	-
Timjamikuja ja Bulevardin loppuosa						-	20 000		20 000	20 000	-	20 000
										-	-	-
Koulumäki						-	-		-	-	-	-
										-	-	-
YHTEENSÄ	2 263 357	-	2 263 357	365 477	-	365 477	20 000	-	20 000	2 648 834	-	2 648 834
Vesilaitos												
Vesijohtoverkoston kapasiteettitarkastelu/Henna	5 975		5 975							5 975	-	5 975
Jätevesipumppaamo/sähkö- ja kaukovalvontakulut	231		231	411		411				642	-	642
Jätevesipumppaamo/huoltokulut				148		148				148	-	148
Vesijohtoverkosto/kunnossapitokulut				83		83				83	-	83
YHTEENSÄ	6 206	-	6 206	642	-	642	-	-	-	6 848	-	6 848
KAIKKI YHTEENSÄ	10 804 486	549 804	10 254 682	1 291 093	131 013	1 160 080	2 198 960	59 640	2 139 320	14 294 539	740 457	13 554 082

Tytäryhtiöt

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalojen tavoitteena vuodelle 2019 on käyttöasteen nostaminen sekä kiinteistökannan kehittäminen. Yhtiön omistuksessa on huonokuntoisia kiinteistöjä joita ei voida tällä hetkellä vuokrata ja joiden korjaus ei ole kannattavaa. Tämän tyyppiset kiinteistöt rasittavat yhtiön käyttötaloutta sekä pudottavat käyttöastetta.

Kiinteistöjen suunnitelmalliseen ylläpitoon panostetaan tulevinakin vuosina. Yhtiö tulee valmistautumaan peruskorjausta vaativien kohteiden perusteellisten kuntotutkimusten teettämiseen.

Energiansäästöasioihin kiinnitetään jatkossakin merkittävästi huomiota.

Markkinointiin panostetaan tulevaisuudessa ja sitä tullaan tekemään monipuolisesti. Yhtiö haluaa näkyä ja olla haluttava vaihtoehto myös muualta muuttaville.

Yhtiö on tehnyt merkittäviä investointeja mm. hissien uusimisen sekä lukituksen yhtenäistämisen osalta kuluvana toimikautena. Vuodelle 2019 merkittävänä investointina valmistuu Palojoentie 7 osoitteeseen parvekeremontti jossa uudistetaan parvekkeiden lisäksi myös rakennuksen sokkelin vedeneristystä sekä piha-alueen tukimuuria.

Kiinteistö Oy Orimattilan Vuokratalot			
Rahayksikkö EURO	Budjetti 2019	Budjetti 2018	Toteut. 2017
Kiinteistön tuotot			
Vuokrat	4 949 837,00	4 358 700,00	4 718 863,64
Käyttökorvaukset	216 959,00	220 000,00	220 858,56
Muut kiinteistön tuotot	35 000,00	35 000,00	34 506,14
Kiinteistön tuotoista suoritettava alv	-179 929,00	-180 000,00	-179 722,15
Arvioitu tyhjäkäyttö	-440 610,00		
Kiinteistön tuotot yhteensä	4 581 257,00	4 433 700,00	4 794 506,19
Luottotappiot ja muut oikaisuerät	-5 000,00	-5 000,00	-12 447,68
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-390 908,00	-390 000,00	
Eläkekulut	-79 512,00	-80 000,00	
Muut henkilösivukulut	-19 922,00	-20 000,00	
	-490 342,00	-490 000,00	-540 106,04
Kiinteistön muut hoitokulut			
Hallinto	-170 000,00	-200 000,00	-154 799,36
Käyttö- ja huolto	-380 872,00	-250 000,00	-434 688,88
Ulkoalueiden hoito	-120 000,00	-120 000,00	-101 568,70
Siivous	-80 001,00	-80 000,00	-96 527,19
Lämmitys	-480 000,00	-460 000,00	-480 216,15
Vesi- ja jätevesi	-260 000,00	-260 000,00	-250 723,73
Sähkö ja kaasu	-175 000,00	-150 000,00	-158 487,15
Jätehuolto	-105 000,00	-95 000,00	-93 269,81
Vahinkovakuutukset	-34 000,00	-32 000,00	-33 448,87
Vuokrat ja maksetut vastikkeet	-190 000,00	-190 000,00	-191 234,28
Kiinteistövero	-161 000,00	-165 000,00	-163 439,72
Korjaukset	-351 141,00	-367 200,00	-350 458,51
Muut hoitokulut	-5 000,00		-1 807,90
Hoitokulujen väh. alv/Oman käytön alv	-25 562,00	-25 000,00	-4 989,33
Kiinteistön hoitokulut yhteensä	-2 537 576,00	-2 394 200,00	-2 515 659,58
Poistot ja arvonalentumiset	-920 488,00	-925 000,00	-945 049,22
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot	4 016,00	5 500,00	4 216,48
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-335 642,00	-365 000,00	-326 606,34
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-331 626,00	-359 500,00	-322 389,86
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos			-11 281,14
Asuintalovarausten muutos	-309 626,00	-260 000,00	-457 874,47
Tilinpäätössiirrot yhteensä	-309 626,00	-260 000,00	-469 155,61
Välittömät verot			-24 422,26
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-13 401,00	0,00	-34 724,06
Lainojen lyhennykset	-1 126 440,00	-1 126 440,00	

Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy

Yrityskiinteistöjen osalta toiminta jatkuu edellisten vuosien kaltaisena.

Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy	Budjetti	Budjetti	Toteutunut
Rahayksikkö EURO	2019	2018	2017
LIIKEVAIHTO			
Vuokratuotot	410 000,00	410 000,00	414 577,99
Kiinteistön tuotot yhteensä	410 000,00	410 000,00	414 577,99
Liiketoiminnan muut tuotot			
Henkilöstökulut			
Henkilöstökulut	-8 500,00	-8 000,00	-8 176,53
Liiketoiminnan muut kulut			
Toimitilakulut	-37 550,00	-40 000,00	-61 077,92
Matka- ja kuljetuskulut	-100,00	-300,00	-63,14
Kokous- ja neuvottelukulut	-300,00	-200,00	0,00
Postikulut	-50,00	-50,00	-0,99
Puhelin ja tietoliikenne	0,00	0,00	0,00
Pankkikulut	-500,00	-400,00	-429,06
Konttoritarvikkeet	0,00	0,00	0,00
Vakuutukset	-1 500,00	-1 500,00	0,00
Kopiointi	0,00	0,00	0,00
Ulkopuoliset palvelut	-10 000,00	-10 000,00	-5 653,12
Tilintarkastus	-1 500,00	-1 500,00	-1 341,75
Luottotappiot	0,00	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-10 000,00	-10 000,00	-5 572,17
Kiinteistön hoitokulut yhteensä	-61 500,00	-63 950,00	-74 138,15
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-185 000,00	-185 000,00	-184 414,80
Liikevoitto/-tappio	155 000,00	153 050,00	147 848,51
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot	0,00	0,00	12,46
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-145 000,00	-145 000,00	-60 151,63
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-145 000,00	-145 000,00	-60 139,17
Välittömät verot	-10 000,00	-7 000,00	-17 597,91
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0,00	1 050,00	70 111,43
Lainojen lyhennykset	-236 000,00	-236 000,00	-236 000,00

Orimattilan Lämpö Oy

Käyttötalous

- Liikevaihto kasvaa noin 100 t€. Kasvu johtuu pääosin maakaasun hinnan noususta.
- Käyttötalouteen ei ole odotettavissa muutoksia vuoteen 2018 verrattuna.
- Maakaasun hinnan nousu vaikuttaa myös käyttötalouden kulupuolella ja taloudellinen tulos pysyy lähellä vuoden 2018 tasoa.

Investoinnit 2019

- Tuotantolaitokset
- Verkotot
- Polttoöljyn käsittelylaitteistot

Vuoden 2019 talousarvion investoinnit yhteensä noin 800 t€

ORIMATTILAN LÄMPÖ OY	TALOUSARVIO 1.1.-31.12.2019
alv 0 %	
LIIKEVAIHTO	3 762 900
Liiketoiminnan muut tuotot	500
Materiaalit ja palvelut	-2 445 000
Henkilöstökulut	-295 000
Poistot	-530 000
Liiketoiminnan muut kulut	-207 000
LIIKEVOITTO	286 400
Rahoitustuotot ja -kulut	-31 000
VOITTO ENNEN VEROJA	255 400
Verot 20 %	-51 080
TILIKAUDEN TULOS	204 320
Investoinnit 2019	800 000
- Tuotantolaitokset	
- Verkosto	
- Öljynkäsittelylaitteet	

Orimattilan Vesi Oy

Käyttötalous

- Liikevaihto kasvaa 120 t€. Kasvu johtuu vesilaitokselta laskutettavan verkostovuokran noususta.
- Käyttötalous on kokonaisuudessaan hyvin lähellä edellisvuotta. Suurimpana yksittäisenä muuttujana poistot kasvavat 30 t€

Investoinnit 2019

- Verkostojen uudisrakentaminen
- Verkostosaneeraukset
- Rakennukset ja laitokset

Vuoden 2019 talousarvion investoinnit yhteensä noin 1,4 m€

Tuotot		Yhteensä		
Omaisuuksien vuokra		1 131 400		
LIIKEVAIHTO			1 131 400	
Liiketoim.muut tuot.			17 710	
Materiaalit ja palvelut				
Muut materiaali ja ulkop.palv.		31 000		
Yht.			-31 000	
Henkilöstökulut			-21 750	
Poistot			-905 680	
Liiketoiminnan muut kulut				
Muut liiketoiminnankulut		40 400		
Yht.			-40 400	
LIIKEVOITTO			150 280	
Rahoitustuotot ja -kulut				
TUOTOT				
Korkotuotot				
KULUT				
Korkokulut		36 340		
Muut rahoituskulut		0	-36 340	
TILIKAUDEN TULOS ENNEN VEROJA			113 940	
VEROT			-22 988	
TILIKAUDEN TULOS			90 952	

ORIMATTILAN VESI OY	RAHOITUSARVIO 2019 alv. 0%			
RAHAN LÄHTEET				
Tilikauden tulos+poistot	996 632			
Liittymismaksut	270 000			
Kassa	7 943			
Lainoitus	470 000	1 744 575 €		1 744 575 €
RAHAN KÄYTTÖ				
Investoinnit vesi- ja viemäriverkosto				
<u>Uudisrakentaminen</u>	850000			
<u>Vesijohtoverkoston saneeraukset</u>	200000			
<u>Jätevesiverkosto saneeraukset</u>	100000			
<u>Muut kohteet</u>	227000			
KAIKKI INVESTOINNIT YHTEENSÄ:				1377000 €
Lainan lyhennykset				367 575 €
				1 744 575 €

